

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, care în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trm. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 202.

1939. szeptember 7., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Két ló pusztulására

Irtó: Falus Lajos

Rádión hallgattam a lengyel hadi jelentést. Beszámolt a városok és falvak bombázásáról, az elszervezett súlyos károkról, halottak és sebesültek tömegéről, majd egy legelő bombázását említve, szóról-szóra ezt mondotta: „Két ló elpusztult”. Fásult döbbenettel ültem a rádiónál, de ezek a szavak hirtelen fejbeütöttek és egyszerre felgyújtották képzeletem kioltott lámpását. Szándékosan nem működöt, addig a fantáziám. Nem akartam elképzelni a jelentés mondataiból kialakuló látványt, a házak összeomlását, a haldoklók hörgését, a sebesültek jajgatását, a felcsapó lángnyelveket, az égő emberhus szagát, a vértől gőzölgő járdákat, a borzalomnak azt az egész breughel-i képét, mit lehulló bombák festenek egy város kövezetére. De a két ló pusztulásának hallatára akaratom ellenére is látnom kellett a képet: a szomorú lengyel mezőn meredt tagokkal, kifordult belekkel fekszik a két ló. Szemeik, a fájdalmas és hűséges nézésű állat-szemek üvegesen is riadt csodálkozással néznek a világba, mintha csak kérdenék: miért bántottatok minket? Mi csak dolgoztunk, izzadtunk, igát húztunk hogy nektek kenyerek legyen s az a hála, hogy bombát dobtok ránk? Hát ilyenek vagytok ti emberek?

Hollók és keselyűk lakmároznak már a lovak tetemén, de amíg csak ki nem vájják szemeiket, azok vádolón mondják felénk: emberek, szegyeljétek magatokat!

Szegény lovak, mégha élnek sem lehetne megmagyarázni nektek, hogy nem gazdátok dobtak bombát rátok, hanem más népek fiai, akik most ellenségei azoknak, akiknek földjén ti dolgoztatok. A német most ellensége a lengyelnek, a francia és angol a németnek és így tovább. Ellenségekre és semlegesekre oszlanak ma még a világ népei. Holnapra talán már semlegesek se lesznek, csak ellenségek. Megindul majd a harc, amilyen még nem volt és foyni fog a vér, amíg csak ki nem pusztul utolsó példánya is az embernek, a homo sapiens néven ismert fajának, mely a teremtés koronájának hitte magát, holtát a teremtés szegénye.

Kedves lovak, ha éltek, se tudnátok ezt megérteni. Az égből bombák hullnak, a vízben aknák usznak, a földön ágyuk zognak. A nappal nem a munkáé, hanem a gyilkolásé és az éjszaka sem a szelid álmé már. Világvárosok lakói éjszakánként kiugranak ágyaikból s komor rendben menhelyekhez menetelnek.

Pedig az igazi harc még meg sem indult. Ami a lengyel—német határon történik, még csak előjáték a nagy tragédiának. Az angol és francia repülőgépek még csak rőpcédulákat dobnak le, ha német terület felé jutnak. A német—francia fronton súlyosabb összeütközés még nem volt. Német részről sem történt még komoly lépés a franciák vagy angolok ellen.

Talán még várnak, valami nagy, földöntúli csodára várnak, mely az utolsó pillanatban elhárítaná az emberiség feje felől a már feltartóztatatlannak látszó szörnyű véget. Talán a véres színpalak mögött kétségbeesett erőfeszítéssel még mindig küzd egy-két ember, hogy kihuzza a katonacsizmák alól a már-már agyonütposított drága kisdedit: a világ békéjét. Józan ész nem indokolhatja már a reménységnek ezt a láthatatlan vékonyságu sugarcskáját. Csak a szív forró érzése melengeti még, nem tudva belenyugodni abba, hogy az emberiség nyitott szemmel rohanjon a megsemmisülésbe.

A legközelebbi napok vagy órák kétségtelenül összeütközhetnek már a rózsaszín reménynek ezt a kis megmaradt foszlányát. Talán ma még csak erőt gyűjtenek, csak felkészülnek a szembenálló felek, hogy annál halálosabb, annál irtózatossabb erejű legyen az igazi összecsapás.

Kimult lovak a lengyel legelőn, a ti husotok.

Románia semleges marad

Nagyfontosságú koronatanács ülésezett Cotroceniben
Öfelsége II. Carol király elnökletével

Részletes jelentések az európai háború harctereiről
A német haderő nagyarányú előnyomulása Lengyelországban

Bucurestiből jelentik: A királyi ház minisztere a következőket közli:

1. Öfelsége a király összehívta a koronatanácsot, amely délután négy órakor összeült Cotroceniben.
2. A miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszternek, valamint a külügyminiszternek a folyamatban lévő eseményekről szóló jelentése meghallgatása után a koronatanács egyhangúlag jóváhagyta az eddig folytatott diplomáciai tevékenységet, valamint azokat az intézkedéseket is, amelyeket a határok védelme érdekében fogantatosítottak.
3. A koronatanács elhatározta, hogy az ország semlegességének nemzetközileg megállapított szabályait őrzi meg a háborúban lévő összes felek irányában.
4. A koronatanács ülésén a következők vettek részt: Armand CALINESCU miniszterelnök, belügyminiszter és nemzetvédelmi miniszter, Arthur VAITOIANU, VAIDA Alexandru, Gheorghe MIRONESCU, Nicolae IORGA, Constantin ANGHESCU, Gheorghe TATARESCU, Constantin ARGETOIANU és Eugen BALIFF királyi tanácsosok, valamint Grigore GAFENCU külügyminiszter.

Légítámadások nyugaton, északon és keleten

A kieli csatorna és a nyugati német iparvidék
angol és francia légibombázása

Brüsszel. Az Independance Belgie jelentése szerint a francia légi haderő tegnap támadást intézett Esweiler, Stolbert városok ellen és a környező iparvidék ellen. A Havas jelentése szerint ugyanekkor angol gépek a kieli csatornát és a kikötőt tették használhatatlanná. Berlinből a hír még nem erősítették meg.

A szerdai francia Hivatalos Lap rendeletet közöl, amelynek értelmében Franciaország minden részében és Algeriában is életbe lépett a hadiállapot.

Itt írjuk meg, hogy Ronnet külügyminiszter és a lengyel nagykövet tegnap jegyzőkönyvet írtak alá. A jegyzőkönyv kimondja, hogy a szerződő felek megállapodtak abban, hogy nem kötnek sem külön fegyverszünetet, sem külön békét.

Nem támadták Berlint a lengyel repülők!

Berlin. A varsói rádió ma éjszaka azt a jelentést közölte, hogy 39 lengyel repülőgép megtámadta Berlint. Noha az éghóltzat teljesen tiszta volt, a német fővárosban egyetlen ellen-

seges repülőgépet sem láttak. Feltehető — mondja a német jelentés — hogy a lengyel repülők összetévesztették Berlint valamelyik lengyel várossal.

Légiriadók Párisban, Londonban és Varsóban

Páris. Kedden éjszaka 1 óra 40 perckor szíri-nabugás riasztotta fel álmából a főváros lakosságát. A légvédelmi szolgálat jelezte, hogy ellenséges repülőgépek kíséreltek meg az átrepülést a főváros és környéke fölött. Páris néme elhelyezkedett az óvóhelyeken. Négy óra után pár perccel jelezték, hogy a veszély elmúlt.

Szerdán reggel 6.54-kor Londonban légi riadót rendeltek el. Közelebbi részletek hiányoznak.

A lengyel főváros ellen ma reggel 6 órakor német gének újabb légítámadást intéztek. A lengyel távirati iroda jelentése szerint a fővárosban több bombabarobbanást is hallottak.

ból már jóllaktak a dögmadarak. Ha volna még az életem túl elégtétel, láthatnátok, hogy a háború szörnyű molochja mindannyiunkat elnyeléssel fenyegetve miként tájtja már száját az Emberre is,

ki a lovat igába tudta fogni, a természet erőit is le tudja győzni, uralja a földnek, víznek, levegőnek, csak saját véres ösztönét, ősi szenvedélyét nem tudja megfékezni.

Negyven német repülőgép támadása Varsó ellen

Varsó. A lengyel távirati iroda jelenti, hogy szerda délelőtt 40 repülőgépből álló német légi erő újabb támadást intézett Varsó ellen. A bombázás során 15 ember meghalt és sokan megsebesültek. A lengyel légelhárító ágyuk a támadók közül 7 repülőgépet lelőttek, egy nyolcadik német repülőgép az erdő felett zuhant le, de ennek roncsait még nem találták meg.

Angol légitámadás Hamburg ellen

A német távirati iroda megerősíti azt a közlést, hogy Hamburg felett megjelent négy angol felderítő repülőgép közül kettőt a légitámadást elhárító tüzéség lelőtt.

Ágyak a párisi nyilvános légvédelmi fedezékben!

Páris. (Rador.) Szerda délelőtt 10 óra 50 perckor hangzott fel először nappal Párisban a légvédelmi riadó. A riadó hangjait a légelhárító tüzéség tüzelésének hangja kísérte. Páris környékén megszólaltak a repülőgép vadászáguk. A párisi lakosság az előző két légvédelmi riadó tapasztalatait felhasználva tökéletes rendben hajtotta végre a fedezékekbe való visszavonulást. A légoltalmi intézkedések tökéletes fegyelmességgel történtek meg. Senki sem sietett, senki sem tolongott a légoltalmi fedezékek körül. Mindenki azt a fedezéket kereste fel, amelyet már a múltban is igénybe vett, vagy amelyik tartózkodási helyéhez legközelebb fektűt. A lakosság a pincéket és a földalatti helyiségeket székekkel, ágyakkal látta el, mert az éjszakai riadók alkalmával az emberek aludni akarnak, hogy másnap dolgozni tudjanak. A légriadó 11 óra 25 perckor ért véget. Néhány percen belül a város visszaverte rendes képét.

H.

Haditénvek a tengereken

Támadásra indult az angol flotta!

London. Az angol lapok jelentik, hogy az angol hajóhad kilátott az északi tengerre, hogy összemérje erejét a német flottával. VI. György király a hadiflottához kiáltványt intézett: amelyben mélyszéges bizalmáról és szeretetéről biztosítja a hajóhad tisztjeit és legénységét. A hajóhadhoz tartozik egy repülőanvahajó is, amely hatvan repülőgépet szállít. Ezek a gépek a német partvidéket fogják támadni.

Egy angol hadihajó elsüllyesztette a Karl Frissen 650 tonnás német hajót. A legénységet megmentették. (Rador.)

Az angol admirális jelenti: Eddig jelentősebb hadműveleteket a tengeren nem hajtottak végre.

A Stefani ügynökség jelentése szerint Gibraltarban 133 francia és angol hadihajó horgonyoz. (Rador.)

Helyreállt a tengeri forgalom a Birodalom és Keletporoszország között

Berlin. (Rador.) A birodalom és Keletporoszország között a tengeri forgalmat helyreállították a kielii csatornát ért bombázás után.

Churchill szerint bebizonyosodott, hogy tengeralattjáró támadta meg az Athéniát

Londonból jelentik: James Cook, az Athenia kapitánya a Havas-iroda munkatársának kijelentette, hogy az Athéniát teljes bizonyossággal megtorpedózták.

Néhány pillanattal a szerencsétlenség előtt látják a hajóról a tengeralattjáró periszkopját.

A torpedózás előtt a hajóra gránátot dobtak, amellyel a gőzös rádiófelszerelését akarták tönkre tenni.

A Reuter-iroda jelentése szerint Churchill az admirális első lordja az alsóház ülésén kijelentette, hogy az Athenia kapitánya eskü alatt tett vallomást a szerencsétlenségről.

Megállapítható, hogy a katasztrófa nagyobb volt, mint amilyennek először hitték. A gőzöson összesen 1416 személy utazott, ezek közül 1301 utas, míg 315 a személyzethez tartozott. Nyolcszáz angol és egyéb európai utleveleket, míg több mint 200 személy amerikai utlevéllel utazott.

A tengeralattjáró minden előzetes figyelmeztetés nélkül támadta meg az Athéniát. Először egy gránát érte a C. hidat, majd

Munkában az angol tengeri haderő

London. (Rador.) Az információs minisztérium jelentése szerint szerdán reggel az angol tengeri haderő eredményes tevékenységet hajtott végre.

Az Atlanti óceánon három álcázott német hajót elsüllyesztettek és legénységét megmentették.

Több angol kereskedelmi hajót megtámadtak a német tengeralattjárók és elsüllyesztet-

pedig több utas, közöttük amerikaiak is látták a tengeralattjárót lemerülni, amely ezután megtorpedózta a hajót.

Az utasok és a személyzet jelentős részét angol hadihajóknak és egy svéd yachtnak sikerült megmenteni.

Százhuszonöt személy hollétét nem tudják.

Ezek vagy halálukat lelték a szerencsétlenségnél vagy pedig a svéd yachton tartózkodnak.

tek, amelyek ellen angol hadihajók támadást indítottak. A német kormány bejelentette, hogy aknavet létesített és ennek két dán hadiszahajó és egy görög kereskedelmi gőzös esett áldozatul.

Minden jel arra mutat, hogy az angol légi haderő támadása a német vizeken horgonyzó hadihajók ellen sokkal nagyobb eredménnyel járt, mint azt eleinte hitték.

III.

A szárazföldi frontszakaszok

Megindult a harc a francia-német határon

Páris. A francia vezérkar tegnap este adta ki a négyes számú hadijelentést, amely a következőképpen hangzik:

— Csapataink mindenütt érintkezéshen vannak az ellenséggel a Raina és Mosel közötti határszakaszon. A francia hivatalos jelentés megjegyzi, hogy a Raina mindkét oldalán állandó jellegű erődítések állnak.

Bevonultak Krakkóba és Brombergbe a német csapatok

Berlin. A német csapatok szerdán elfoglalták Krakkót. A német tábornokok nyomában a Wavelbe hajtottak és ott Pilsudszky marsall sírja előtt tisztelgtek. Amikor a tábornokok a sírhoz hajtottak utközben német diszörség vonult fel. A német csapatok délután 2 órakor Lodz irányában átlépték a laszk-uniejovi utvonalat. Visztula hidjai épségben maradtak.

Különben a keleti hadszíntérről Berlinbe érkezett német jelentések közlik, hogy az utóbbi napok harcaiban több ezer lengyel hadifoglyot gyűjtöttek össze és azokat elszállították a német birodalom belsejébe. A német hatóságok Kattovitz vidékén már megszervezték az ellenség élelmiszer ellátását és a lakosság már rendszeresen kapja élelmiszer adagjait.

Berlinből jelentik: A DNB jelentése szerint a szerdai nap folyamán a német csapatok elfoglalták Brombergot.

A német rádióállomások jelentése szerint Kattovitz és Krakkó, valamint a környék elfoglalásával a német hadsereg száz százalékban elfoglalta a lengyel szénvidéket és ezzel rendkívül módon megnehezítette a még az ország belsejében lévő lengyel nagyipari üzemek működését.

Lengyel ellentámadások Danzignál és Keletporoszországban

A Havas ügynökség varsói jelentés nyomán közli a lengyel vezérkar harctéri jelentését. Plousk és Giechanow irányában elkeseredett harcok folynak. Délonaton a lengyel csapatok ellenállnak a túlerőben lévő ellenség nyomásának. A németek 14 repülőgépet veszítettek saját veszteségeink hat repülőgép. A varsói központi közgazgatást és a Paf-ügynökség központját elhelyezték, a schesületeket pedig elszállították.

A lengyel főhadiszállás 5-ik számú jelentése szerint az ellenséges légierők tegnap az egész ország területén folytatták működésüket. A lengyel légi haderő folytatja az ellenséges páncélcsovi-osztagok bombázását Czieshanov környékén. A lengyelok vesztesége 6 repülőgép, német részről 14 repülőgép.

A délkeleti fronton a csapatok megállították a túlerőben lévő ellenség előrenyomulását. A Warthe-Czekov-Kamienszki vonalon elkeser-

redett harcok folynak. A pomerániai fronton ny nyom van. A gdyniai helyörség Danzig ellen merész támadást hajtott végre és egy tanktörő ágyút, fegyvereket, valamint foglyokat zsákmányolt.

A Poznanától délre eső frontszakaszon az előrenyomuló német csapatokat egy tankokkal és páncélcsoviakkal megerősített lengyel lovasosztály vakmerő támadásával visszavetették. Rawa és Lesno környékén heves harcok folytak. A lengyel latorák mellett nagyszámú polgári lakosság is harcba szállt és a két város, valamint a környék asszonyai golyvözéporban szálkították a harcolóknak a municiót és az élelmiszert. Sok asszony az első vonalban harcolt és kézigránátokat dobott az ellenségre. A többi órán keresztül folyó ütközet eredményeként a németek visszavonultak és a lengyel lovasság a határokig üldözte őket.

Tovább nyomulnak előre a lengyel földön a német haderők

Berlin. A DNB jelenti: Az ellenségeskedések első három napján a német csapatok 101 kilométeres mélységben nyomultak előre Lengyelország területén. Egyes csapatok 30 kilométert tettek meg naponta az elképzelhető legrosszabb utakon, miközben le kellett küzdeniök az ellenség szakadatlan ellenállását. A légi haderők hathatósan kivették részüket a német hadsereg sikeréből. A talaj és az elkeseredet ellenállás ellenére elfoglalt területek bizonyítják a német hadsereg képességeit, — mondja a jelentés.

A Német Távirati Iroda jelenti a vezérkar hivatalos közlését. A német csapatok a Visztulán való átkelése ugy történt, hogy a folyó jobb partján tartózkodó lengyel csapatokat

gépfegyverrel elűzték és ezután mi sem akadályozta meg, hogy az utászok hidat verjenek a folyón. Az átkelés több kilométeres szakaszon történt.

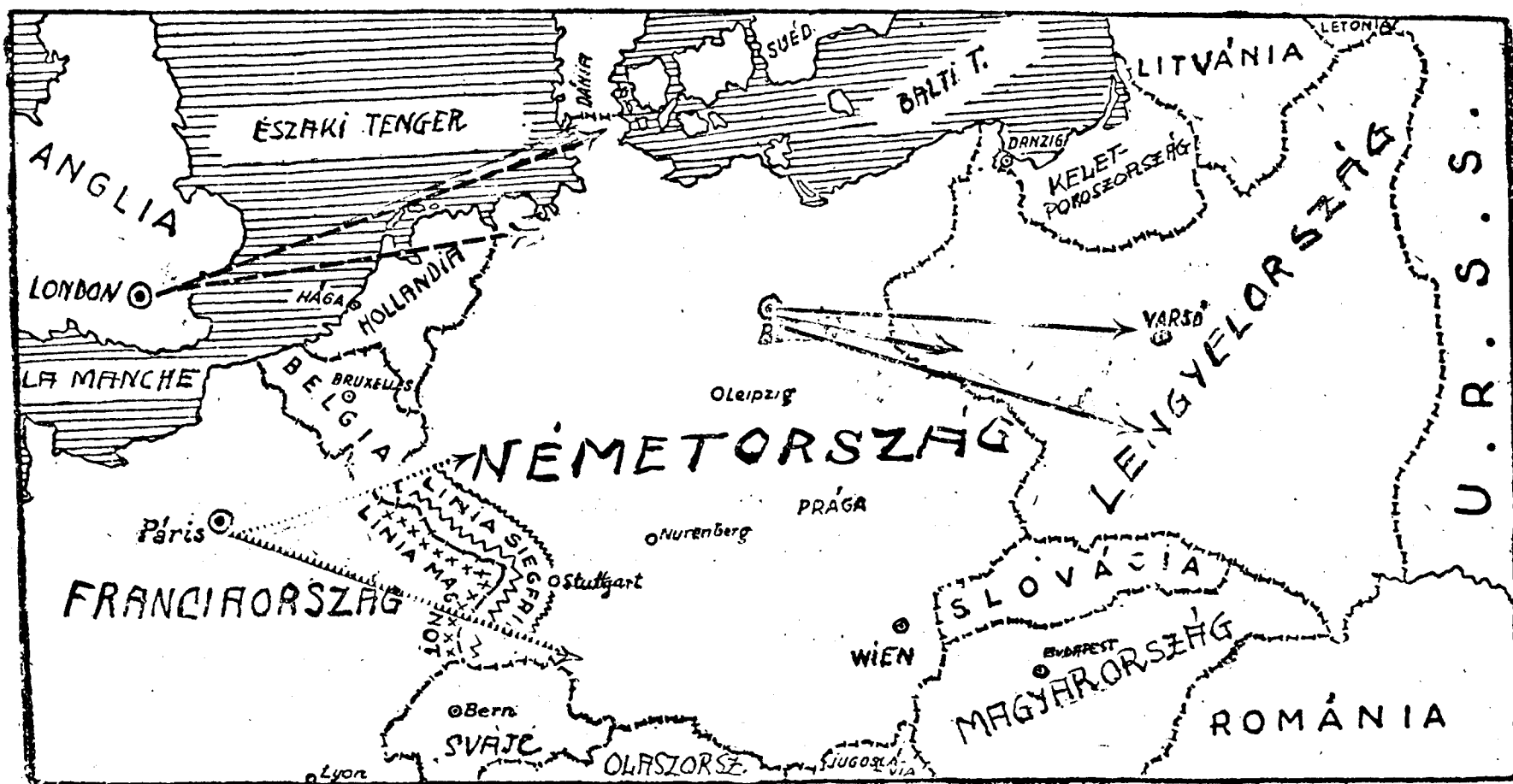
Miután az olasz fővárossal a telefonösszeköttetések teljesen zavartalanok, a lapok részletes tudósításokat közölnek a német-lengyel háborúról. A Tribuna kiemeli, hogy a német gépesített osztagok rendkívül gyors ütemben haladnak előre.

A német csapatok szerda reggel elfoglalták Kielce fontos vasuti csomópontot. A déli harctéren Neu Sandez községet foglalták el.

Berlin. A német távirati ügynökség közli a legfőbb hadvezetőség jelentését: Szeptember 5-

Légihaderők tevékenysége a harctereken

(1939. szeptember hó 6-án este)

JELMAGYARÁZAT: --- = az angol
 ——— = a francia légiflották támadási iránya
 ——— = a német

én a német csapatok lengyelországi hadműveletei a kiadott parancsok értelmében folytatók tovább.

Az északi csapatok kieroszakolták a Beszkidéken való áthatolást

és Neusandez ellen folytatólagos támadást hajtának végre. A déli előnyomuló erők nyugatról és délről visszaverték a városba a Krakkót védő csapatokat.

A kelet-szléziai ipari vidéket a német csapatok teljesen elfoglalták csak még északon a Cheh'ni—Luposno—Piotrjov vonalat kell elfoglalni.

Sieradznál a német csapatok benyomultak az erődítményi vonalba és folytatják előnyomulásukat a Varta folyó nyugati partján, Lodz irányába.

Elkobozták a lengyel állam danzigi vagyonát

Danzig. A DNB jelenti: A lengyel állam danzigi vagyonát tegnap elkobozták. A vagyon ügyeinek rendezésére állambiztost rendeltek ki.

A háborus felelőség a német Fehér Könyv megvilágításában

Berlin. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti: Ma adták ki a Fehér Könyvet, amely a német—lengyel válság utolsó szakaszát ismergeti. A bizonyítékok alapján megállapítást nyert — a német Fehér Könyv szerint, — hogy

augusztus hó első napjaiban a német kormányt értesítették arról a jegyzékváltásról, amely a danzigi szenátus és a lengyel megbízott között lefolyt.

Ebben a jegyzékben a lengyel kormány azt kívánta, hogy bizonyos intézkedéseket szüntessenek meg a lengyel vámügyiügyletek működésének korlátozásával kapcsolatban.

Lengyelország megtorlással fenyegetődött és a jegyzéknek ultimátum jellege volt. A német kormány közölte a lengyel kormánnyal, hogyha az ilyen ultimátum megismétlődne, annak súlyos következménye lenne a német—lengyel viszonyra nézve és a felelőség ezért a lengyel kormányt terhelné.

Az is közölte a német kormány Varsóval, hogyha nem szüntetik meg a gazdasági rendszabályokat Danziggal szemben, úgy a szabadváros más eszközöket fog keresni, hogy be- és kivitelét biztosítsa. Erre az volt a válasz, hogy

a lengyel kormány tiltakozott a német kormánnyal a danzigi ügyekbe való beavatkozása miatt.

Chamberlain augusztus 22-én magánlevelet küldött Hitler kancellárnak abból az alkalomból, hogy nyilvánosságra hozták a német—orsz meg-

ban. Azok a csapatok, amelyek a Visztula keleti partján vannak. Kul és Graudenz környékén, üldözik az ellenséget.

A Keletporoszországból előrehaladó csapatok Mlavanál átkelve Cichanovot foglalták el. Az ellenség visszavonul délre.

A gyorsított osztagok Poznan mellett elérték a Narev folyót. Az északi német csapatok eddig 10.000 foglyot ejtettek és 60 ágyút zsákmányoltak. A légi haderő megrongálta a vasuti összeköttetést és a lengyel repülőgépek, néhány vadászrepülő kivételével, egyáltalán nem kezdtek akciót. Kedden semmiféle légitámadást nem intéztek német terület ellen. A német haditengerészet elpusztított egy harmadik lengyel tengeralattjárót.

nem támadási szerződést. E levélben leszögezte, hogy az angol kormány teljes mértékben eléget tesz Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettségeinek, másrészt pedig

azon kívánságát fejezte ki, hogy tárgyalások újján oldják meg a vitás kérdéseket és nemzetközileg biztosított egyezményt léptessenek.

Augusztus 23-án Hitler Adolf kancellár válaszolt és leszögezte a német—lengyel viszály valódi okait. Közölte azt is, hogy

ujból megkísérli a megértést Nagybritanniával val.

Közben történt meg Daladier és Hitler levélváltása. Az angol kormány augusztus 28-án kijelentette, hogy hajlandó a német—angol viszony újjá rendezéséről tárgyalni és hogy Lengyelország is hajlandó közvetlen tárgyalásokat kezdeni.

Augusztus 29-én a kancellár a berlini angol nagykövettel közölte, hogy várja a lengyel teljhatalmu megbízott érkezését és el fogja ké-

síteni azokat a feltételeket, amelyek elfogadhatók lesznek.

Ha lehetséges úgy a feltételeket közölni fogják az angol kormánnyal a lengyel megbízott érkezése előtt. Augusztus 30-ig nem érkezett meg Berlinbe a lengyel megbízott, viszont Lengyelország általános mozgósítást rendelt el. A berlini angol nagykövet éjjelkor újabb jegyzéket nyújtott át, amely azonban nem tartalmazott semmi lényegeset, kivéve azt a pontot, hogy Hitler kancellár javaslatait elküldik a lengyel kormánynak.

A közvetlen német—lengyel összeköttetés felvételét az angol kormány nem tartotta lehetségesnek augusztus 30-ig. A német kormány most már nem érezte kötelezettségét az angol kormánnyal szemben, ennek ellenére augusztus 31-ig adott halasztást a lengyel megbízottnak Berlinbe való érkezésére. Ezen a napon a berlini lengyel nagykövet szóbeli közleményt tett a német külügyminiszter előtt és tudomásul adta, hogy az angol kormány részéről értesítést kapott a lengyel—német közvetlen tárgyalásokra vonatkozólag és ezt az ajánlatot előnyösnek tartaná. A német külügyminiszter ekkor megkérdezte a lengyel nagykövetet, hogy van-e teljes felhatalmazása a tárgyalások megkezdésére a német javaslatok alapján, mire a lengyel nagykövet kijelentette, hogy ilyenekkel nem rendelkezik. Augusztus 31-én este nyilvánosságra hozták a német javaslatokat, amelyeket a lengyel rádióban elfogadhatatlannak jelentettek ki.

Miután a békes megegyezés minden útját kimerítették, a kancellár kényszerülve volt a lengyel erőszakra erőszakkal válaszolni, mert a lengyelek több határsértést követtek el és rosszul bántak a területükön élő németekkel.

A francia nagyvezérkar jelentése

Páris. A nagyvezérkar ötödik számú hadijelentése a következő:

„Csapataink kedden este és szerdára virradó éjjel néhány helyi jellegű előrehaladást tettek.“

URANIA Telefon: 12-32.

MA PREMIER MA!

„BRAZILIAI KALAND“

(„Emberek, akik az életükkel játszanak“)

Kiküldött tudósítók jelenti: „szórakoztató filmremek tele humorral és izgalmakkal“.

Két híradó-riporter: barátok a küzdelemben, ellenfelek a szerelemben!

Clark Gable, Myrna Loy, Leo Carille.

3 (maínap), 5, 7.15. 9.30-kor.

Aktuális „Metro“-híradó.

Miért szüksézuak a francia katonai jelentések?

Róma. A nyugati hadszíntéren folyó hadműveletekről az olasz lapok különféle megállapításokat tesznek. A Popolo di Roma ismereti a párisi Petit Parisien katonai szakértőjének cikkét, amely szerint

a francia csapatok már átestek a tűzkeresztségen.

Noha a hivatalos jelentések szűkkörűek voltak, feltehető, hogy heves tűz alá vették a német védőműveket és a csapatok erős támadást intéztek a német állások ellen.

Hangoztatja a Petit Parisien katonai szakértője, hogy egvelőre csak felderítő csatározások folynak és a nagyobb támadásokra még nem került sor.

A francia hadjelentések szüksézuóságát a cikkirő azzal magyarázza, hogy a titokzatoság a legfontosabb része minden hadműveletnek.

Anglia gazdasági háboruja Németország ellen

Londonból jelentik: Az angol hírszolgálati miniszterium közli, hogy az új gazdasági háborús miniszterium nagyjában a világháborús blokádmiszteriumnak felel meg.

Az új miniszteriumnak az a célja, hogy szétzillessze az ellenség gazdasági életét és ezzel megakadályozza eredményes küzdelmek folytatását.

A jelentés szerint a gazdasági háborút életbevágó defenzív fegyvernek tekintik.

A miniszteriumnak rendkívül széles működési köre lesz.

Ennek a szervezetnek megszervezése már két évvel ezelőtt megkezdődött, személyzetét pedig néhány hónappal ezelőtt választották ki.

Franciaországban lefoglaltak minden német tulajdont

Páris. A francia kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében Franciaországban minden német tulajdont lefoglalnak.

Londoni jelentések szerint az Angliában élő németek ellen különböző intézkedést hoztak. Londonban eddig 120 német állampolgárt tartóztattak le. A Daily Mail közlése szerint egész Angliában eddig csak 500 német állampolgárt helyeztek őrizetbe.

Varsó egész lakosságát mozgósították az erődítési munkálatok elvégzésére

Varsó. A lengyel rádió délután 4 órakor félbeszakította hangversenyét és felszólítást intézett a lengyel főváros lakosságához, hogy

minden felnőtt jelentkezzen azonnal a lakóhelye szerint illetékes rendőrhatalóságoknál és vigyer magával ászószerszámot. A főváros körül sáncokat ásnak és ehhez a munkához minden ember erejére szükség van.

Sértetlen a czenstohovoi „Fekete Mária” és a híres kolostor

Lochner, az Associated Press berlini tudósítója tegnap este a Berlinben működő külföldi laptudósítók előtt beszámolt Czenstohovóban tett repülő utjáról. Lochner azért repült oda, hogy megállapítsa igaz-e a német

ellenes propaganda ama híre, miszerint a német repülők bombázták meg a kolostort és a benne lévő híres „Fekete Mária” képet. Lochner közölte, hogy a képet teljes ép-ségben ott látta és a kolostor maga is sértetlen maradt.

Az egyiptomi és angol haderők együttműködése

Kairó. A nemzetvédelmi miniszter az egyiptomi hadsereg vezénylő tábornokai és törzstisztjeit értekezletre hívta össze, hogy megbeszélje velük az angol hadsereggel való együttműködés módokat. A miniszter Mandor Mohamed bejt az egyiptomi csapatok főparancsnokává nevezte ki.

IV.

Olaszország várakozik

Mussolini neheztel..?

Róma. Az Avvenire című lap jelentése szerint Olaszország nem mondta ki a semlegességet, de azt sem jelentette ki, hogy beavatkozik a háborúba, viszont fegyverben áll és magatartásának még nagy fontossága lehet.

A Corriere della Sera foglalkozik Mussolini béketerével és felveti azt a kérdést, hogy kit terhel a felelősség a javaslat kudarcáért és ennek során erős bírálatot gyakorol London irányában, viszont elismeréssel ír Páris békehajlandóságáról. A történelem egy napon pontosan meg fogja állapítani, hogy kit terhel a felelősség írja a lap — az a körülmény azonban, hogy az angol kormányba olyan

férfiakat vettek be mint Eden és Churchill már most is világosan beszél.

Helyreállott az összeköttetés az Olaszország felé vezető vizintakon

Newyork. A Stefani jelenti: A newyorki lapok meglepéssel írnak arról, hogy az Olaszország felé vezető vízi utakon helyreállt az összeköttetés. Beszámolnak arról, hogy a Rex gőzös Génuból rövidesen Newyork felé indul. A lapok úgy könyvelik ezt el, mint annak jelét, hogy Olaszország nem kíván résztvenni a jelenlegi viszálykodásban.

V.

A semlegesek frontja

Jugoszlávia, Portugália és Perzsia nem harcol

Jugoszlávia és Portugália szentszéki követel tegnap megjelentek az államtitkársági hivatalban és bejelentették, hogy a jelenlegi európai válságban a két állam a legszigorubb semlegesség álláspontjára helyezkedik.

A perzsa császári kormány az alanji hivatalos közleményt adta ki:

— Most, amikor Európában sajnálatos módon háború tört ki, a perzsa császári kormány ünnepélyesen kinyilatkoztatja, hogy semleges kíván maradni és ezt a semlegességét meg is őrzi.

A venezuelai hivatalos lapban a kormány bejelentette, hogy a köztársaság semleges marad.

Jugoszlávia nem mozgósított

Belgrád. Egyes külföldi rádióállomások azt a hírt terjesztették, hogy Jugoszlávia részleges mozgósítást rendelt el. Ezzel kapcsolatban illetékes helyről közlik, hogy ez a hír nem felel meg a tényeknek. Jugoszlávia csak a különleges alakulatokhoz hívott be katonákat fegyvergyakorlatra.

Itt írjuk meg egyébként, hogy Hitler német kancellár II. Péter jugoszláv király születésnapja alkalmából Pál régensherceghez üdvözlő táviratot intézett, amelyben legszívélyesebb szerencsekívánatait fejezi ki.

Ujabb spanyol semlegességi nyilatkozat

Bonnet külügyminiszter tegnap fogadta a párisi spanyol nagykövetet, aki kormánya nevében kijelentette, hogy a jelenlegi európai konfliktusban szigorú semlegességi magatartást tanusítanak.

Német vádak Anglia ellen a semlegesség megsértéséről

Berlin. (Rador). A DNB távirati iroda a Deutsche Dienst jelentését közli arról, hogy az angolok miképpen sértették meg egyes országok semlegességét. A jelentés szerint

kétség sem fér ahhoz, azok a repülőgépek, amelyek rüpcédulákat dobtak le Németország fölött és amelyeket egy órával később holland területek fölött láttak, az angol hadsereghez tartoztak.

Hétfő délután Wilhelmshafen és Kuxhaven bombázása után a támadók Hollandia fölött repültek

el. Valamivel később az angol gépek Esbjerg városát bombázták.

Kedd reggel Hollandia fölött ismét megjelentek az angol repülők és ezeket az amszterdami légharító útegek üzték el.

Montevideóból érkezett jelentés szerint az Olinda nevű német gőzöst a Rio Grande kikötője előtt közvetlenül súlyosztették el, így tehát kétség sem fér ahhoz, hogy az elsúlyosztás Brazíliahoz tartozó vizeken történt. A jelentés emlékeztet arra, hogy 1914-ben hasonlóképpen súlyosztették el Chile partjai közelében a Dresden cirkálókat.

Franciaországból Spanyolországba menekültek a külföldiek

Burgos. (Havas.) A francia határhoz érkező hírek szerint Franciaországból tömegesen menekülnek Spanyolországba a külföldiek. Különösen a délamerikaiak. A külföldieknek jelentékeny összegű arany és deviza van.

Anglia nem ad szentet Norvégiának

Anglia beszüntette a szénzállítást Norvégiára számára azzal az indoklással, hogy a szénkészletek csak Anglia szükségleteit fedezik.

Stockholm. A külügyminiszterium jelentése szerint a varsói svéd követ Lublinba utazott, a lengyel kormány jelenlegi székhelyére.

Tokióból jelentik: A Japán külügyminiszterium egyik magasrangú tisztviselője kijelentette, hogy a tokiói kormány magatartásáról kiadott legutóbbi hivatalos jelentés nem tekinthető semlegességi nyilatkozatnak. Japán illetékes körökben az a vélemény uralkodik, hogy Tokió nem avatkozik be az európai viszályba, de Kína elleni és általában távolkeleti magatartása semmilyen sem változott meg.

CORSO: 3, 5, 7 és 1/2, 10 órákor.

A francia filmgyártás gyémántfilmje, az

„ÖRVÉNY”

Kedvezményes utazás
New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT, utazási irodában:

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 9.
Telefon 21-77.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4.41.65.

VI.

Amerika gondja: a hadianyag-üzlet!**A semlegességi törvény életbeletetése**

Washington. Roosevelt elnök ma aláírta a semlegességi törvényt életbeletető okmányt. Ez az okmány tilalom alá helyez minden hadianyag és fegyverszállítást a hadviselő felek részére és szabályozza a Panama-csatornán való átkelést.

Roosevelt elnök egyébként külön kinyilatkozta, hogy

tilos a fegyverek eladása a hadviselő államok részére.

Hivatkozott a május elsején hozott semlegességi törvényre és elismerte, hogy számos Németország, Franciaország, Lengyelország, Anglia, India, Ausztrália és Új Zeeland háborúban állanak egymással. Az elnök egyben figyelmeztette az Egyesült-Államok polgárait és mindazokat, akik az ország igazságszolgáltatása alá tartoznak, hogy

nem sérthetik meg a semlegességi törvényt, amely életbeletést és magában foglalja a fegyver, muníció és hadianyag kiviteli tilalmát a hadviselő államok számára illetve azon államok számára is, amelyek közvetlen ki-vánának ezeket az anyagokat.

Ezután következett a szállítási tilalom alá eső anyagok felsorolása. A törvényt kiegészítő rendelkezés értelmében átvizsgálják mindazon hajók szállítmányait, amelyek a Panama-csatornán keresztül haladni kívánnak. Tilos amerikai állampolgárnak hadviselő állam hajóin utazni a Pa-

Konferenciát tartanak az amerikai államok Panamában

Washington. (Rador.) A panamai kormány szeptember végére konferenciára hívta össze az amerikai államokat. Ezen a megbeszélésen 21 állam vesz részt és megállapítják magatartásukat a hadviselő felekkel szemben, valamint a semlegességi jogok megvédésének a módjait.

MORGENTHAU, a hazaérkezett nézügyminiszter kijelentette, hogy nem szándékszik különleges adót kivetni az európai háború következtében beállható hadnyereségekre. ROOSEVELT elnök vasárnapi beszédében kijelentette, hogy: „senkinek sem volna szabad nyereszke-dni a hadviselők terhére.”

VII.

A gyarmatok hangulata

Páris. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentésében hangsúlyozza a diplomáciai helyzetben történi gyors kifejlődést. Ausztrália és Új-Zeeland teljes segítségükkel biztosítják Franciaországot és Nagy-britanniát, a kanadai hadsereg létszámát 150 ezer főre emelik, Szíriában a bennszülött törzsfőnökök több, mint 20 ezer harcost hoztak a francia zászlók alá. Nepál 10 ezer katonát küld, Togo volt német gyarmat fekete törzsfőnökei kijelentették, hogy minden áldozatra hajlandók, a délafrikai köztársaság megszakitotta az összeköttetést Németországgal, Rhodézia mozgósított. Ezek szerint a francia és brit birodalmak számíthatnak gyarmataik hűségére és az országok legnagyobb részének semlegességére. Japán és Spanyolország már be is jelentették semlegességüket és Olaszország sem változtat magatartásán.

A kanadai parlament csütörtöki ülése után foglalt maid állást a kérdésben.

A délafrikai törvényhozó testület kedden elfogadta Smuts tábornok indítványát, amelynek értelmében a délafrikai köztársaság megszakítja a diplomáciai viszonyt Németországgal.

Dél-Afrika a jelek szerint megőrzi jóakaratu semlegességét.

Ez megadja a jogot arra, hogy Anglia szabadon igénybe vegye a kikötőket.

London. Az angol kormányhoz a birodalom különböző részeiből továbbra is lojalitási nyilatkozatok érkeznek. Gambiában a törvényhozó tanács egységesen határozatot fogadott el, amelynek értelmében megújítja Nagybritanniával szembeni hűségnyilatkozatát és közli, hogy teljes támogatást nyújt a szabadságért folyó küzdelemben.

Észak-Rodéziában 1000 ottlakó németet internáltak. A Bahama-szigetek kormánya szintén hűségnyilatkozatot adott. A Santa-Lucia-i parla-

nama csatorna zónájában, az európai vizeken és az Atlanti óceánon a 30-ik hosszúsági és a 30-ik szélességi fok közötti területen. Kivételt csak azok képeznek, akik különleges engedéllyel rendelkeznek.

Az amerikai hajók, amelyek amerikai állampolgárokat szállítanak, nem kapnak katonai kíséretet.

Az elnök még megjegyezte, hogy az Athénian utazott amerikai állampolgároknak joguk volt az angol hajón hazatérni. Végül pedig közölte, hogy a kongresszus rendkívüli ülészaka összehívásának időpontja még bizonytalan.

A Newyork Herald Tribune követeli, hogy a semlegességi törvény kihirdetése után kezdjenek hozzá a törvény módosításához. A lap hangsúlyozza, hogy a fegyverkiviteli tilalmat el kell törölni, mert Angliát és Franciaországot meg kell segíteni Németországgal szemben. A semlegességi törvény megváltoztatása barátságos lépést jelentene a francia és angol demokráciák felé.

A Newyork Times azt írja, hogy saját biztonságunk szempontjából szükség van arra, hogy minden erővel ellenálljunk a nem-provokált támadásokkal szemben. A demokráciák igazságos ügye magával kell, hogy hozza a semlegességi törvény rendelkezéseinek felfüggesztését és ezért a kongresszust késedelem nélkül rendkívüli ülésre kell összehívni.

ment határozatot fogadott el, amelynek értelmében végső győzelemig támogatja Angliát. (Rador.)

Málta hűségesen kitart Anglia mellett

La Valette. (Rador.) A máltai törvényhozó tanács egységesen határozatot fogadott el, melyben hűségét fejezi ki Anglia iránt és közli, hogy támogatni akarja az angol kormányt a jelenlegi európai konfliktusban. A törvényhozó-tanács egyébként olyértelmű határozatot hozott, hogy Málta ezentúl papírpénzt adhat ki.

Marokkó hódolata Lebrun elnök előtt

Marokkó szultánja Lebrun elnöknek a következő üzenetet küldte:

„A megpróbáltatásoknak ezekben az óráiban, amelyekben most megy keresztül a világ, megújítani kívánjuk kegyelmességé előtt megtörhetetlen hűségünket, amelyet mi és valamennyi alattvalónk érzünk Franciaország iránt. Teljes szívvel állunk Franciaország mellett és fenntartás nélkül hozzuk legteljesebb támogatásunkat, lehetőségeinkhez mérten. Ugyancsak megújítom ezalkalommal személyes barátságunknak kifejezését.”

LAPZÁRTA:

Pozsony. A varsói szlovák követ ellen megindították az eljárást. Mint ismeretes a varsói szlovák követ a lengyel rádióban nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a szlovákiai lakosságot felhívja a Tiso-kormány elleni ellenállásra.

London. Az Athénia gőzösön, amelyet tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt megtorpedóztak és elsüllyesztettek a lapok szerint 5 millió angol sterling értékű aranyrudat szállítottak az Egyesült-Államokba. Valószínűnek tartják, hogy az aranyat a mentőhajók edégyére szállították és ott helyezték biztonságba.

Páris. A köztársasági szövetség pártja felszó-

FORUM filmszínház.

M A

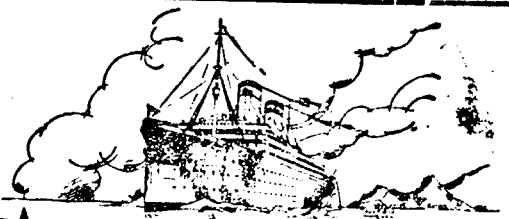
Tel.: 20-10.

**PAUL MUNI és Miriam Hopkins
a „LEVEGŐ TITÁNIAI“-ban**

Két bajtárs regénye, akik egy asszonyt szeretnek.

Előadások: 5, 7.15 és 9.30-kor.

3-kor matiné otesó helyárrakkal.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat
minden csütörtökön

**HAMBURGBÓL
NEW YORKBA**

Southampton és Cherbourg érintésével a
„New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és
„Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt te-
szeren van...

A Frahm-téle egyensúlyozó ké-
szülék a hajó nyugodt meze-
biztosítja. A kényelmes kabin
a változatos izléssel beren-
zett társas helyiségek az ut-
st kellemessé teszik. Kér. tze
a HAPAG számos barátját,
miért utazzon mindig a mi ha-
jónkon? Mert igéreteinket a
valóság még messze felülmúlja...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA

minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie

hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.
képvisellete

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

lította a kormányt, hogy távolítsa el Párisból az összes külföldi politikai menekülteket, mert ezek csak hotsúlyt jelentenek az élelmezés szempontjából.

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök csütörtökön az alsóház ülésén nyilatkozik a helyzetről.

London. A font tovább esik. Az arany már kedden unciánként 168 shillinggel új rekordmagasságot ért el. Augusztus 21-én az arany ára még csak 148 shilling és 5 penny volt. A dollárt ma 4.02-vel jegyezték.

Londonból jelentik: Illetékes angol körökben megcáfolták azt a külföldön elterjedt hírt, mintha az angol légi haderő egységei bombázták volna Berlint.

Londonból jelentik: VI. György király rendeletet írt alá, amelynek értelmében a glouchesteri herceget az angol haderő összekötő főtitkárává kinevezték.

London. A Press Associated megerősíti azokat a híreket, amelyek arról adnak számot, hogy a lengyel kormány és a központi végrehajtóhatalom hivatalai Varsóból Lublinba költöztek.

London. Az angol hírszolgálati minisztérium közli, hogy éjjel egy órakor Anglia keleti partjai körül idegen repülőgépeket jeleztek. A repülőgépeknek nem sikerült az angol védelmi vonalakon áthaladniuk és károkat nem okoztak.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egyszerre 840 le. Negyedévre 210 le.
Félévre 420 le. Egy évre 700 le.

Marta Alexandru dr.

királyi helytartó látogatása a pénzügyi vezérfelügyelőségen

Marta Alexandru dr. Temestartomány királyi székfőnöke régebben elhatározta, hogy személyesen fogja ellenőrizni a Bánság gazdasági életének egyes hivatalos ágait. Elsőnek, mint már jelentettük, a buzaértékesítési műveleteket ellenőrizte és a helyszínen adott gyakorlati rendelkezések révén megkönnyítette a termelők érdekeit.

A székfőnök tegnap váratlanul megjelent Temestartomány pénzügyi vezérfelügyelőségén és közölte Tautu Vasile vezérfelügyelővel, hogy személyesen ő hajta ellenőrizni az egyes pénzügyigazgatósági hivatalok működését. A vezérfelügyelő a magas vendéget nyomban elkísérte a pénzügyi szolgálat hivatalába és szakértői felvilágosításokat adott az egyes hivatalok működési köréről. A székfőnök sorra járta az összes hivatalokat, személyesen érdeklődött a tisztviselői munkakörükről és munkatejesítményük iránt. Különösen az adószedési, behajtási és kiróvási műveletek iránt érdeklődött behatóan a székfőnök, aki kérdéseit egyenesen a tisztviselőkhöz intézte.

Miután a vizsgálat-befejeződött, Tautu vezérfelügyelő rendelkezett az összes hivatalok felkészítéséről, megbeszélte az összes tisztviselőket a vezérfelügyelőség nagytermében, ahol megjelent a székfőnök is. A teljes létszámú személyzet előtt Marta Alexandru dr. magvas beszédet tartott, amelyben ismertette a pénzügyi tisztviselői kar szerepét az állam életében és leszögezte mindama irányelveket, amelyeket hivatásuk teljesítése közben a tisztviselőknél követniük kell.

A pénzügyi tisztviselők elsőrendű kötelessége — mondotta többek között a székfőnök — hogy munkájukat korrekt módon, becsületesen és hivatásukhoz méltóan végezzék. A pénzügyi tisztviselőknél kötelessége továbbá, hogy az adófizető polgárokkal szemben üdvözlő módon, a törvények szellemének értelmében járjanak el. Minden pénzügyi tisztviselőnek az állam érdekeit és a törvény előírásait kell szem előtt tartania és nem szabad az állami érdekek mezében saját érdekeit nézniük!

A pénzügyi tisztviselők nevében Tautu Vasile vezérfelügyelő válaszolt és megköszönte a székfőnök tanácsait, majd kijelentette, hogy tisztviselői a jövőben is lelkiismeretesen és lankadatlan munkakedvvel fogják végezni kötelességüket.

— ZÜRICH I TÖZSDEZARLAT: Páris 10.32 és fél, London 18.12, Newyork 44.5, Brüsszel 76.25, Milánó 23.00, Amszterdam 237.00.

— PÉTER JUGOSZLÁV KIRÁLY 16 ÉVES. Belgrádból jelentik: Jugoszlávia ma, szerdán ünnepelte II. Péter király tizenhatodik születésnapját. A háború való tekintettel a szokásos katonai díszszemle elmaradt és az ünnepre való tekintettel a fővárost tegnap este kivilágították.

— Lemondott a délafrikai kormányelnök. Londonból jelentik: Hivatalos helyen megerősítették Hertzog délafrikai miniszterelnök lemondásának híreit. Az új kormány megalakításával Smuts tábornokot bízták meg.

— MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A ROMÁN-TÖRÖK KERESKEDELMÉI SZERZŐDÉST. Bucurestiből jelentik: A török-román kereskedelmi szerződést, amely szeptember elsején járt le, meghosszabbították. A német márkát tegnap Londonban, Párisban és Zürichben nem jegyezték.

— Biztonságba jutott a „Queen Mary” értékes szállítmánya. Newyorkból jelentik: A „Queen Mary” óceánjáró kedden érkezett meg a newyorki kikötőbe. Az utolsó szakaszán két angol hadihajó kísérte. A „Queen Mary” 2331 utast és 5 millió dollár értékű árut hozott magával.

— 12 milliárd lejt érő devizát kaptunk az idén. Hivatalos kimutatás szerint az idei év első felében 11 milliárd 608 millió lejt érő külföldi devizához jutott Románia. Ebből 9793 millió lei értékű devizát a gyenge valutájú országoktól kaptunk és csak 1815 millió lejt deviza származott erős valutájú országokból.

— Magier Andrei dr. gör. kel. román megyéspüspök édesanyjának temetése. Szerdán délután négy órakor helyezték örök nyugalomra dr. Magier Andreinak, Arad görögkeleti püspökének édesanyját a „Pomenirea” temetőben. A temetési szertartás után, amelyet Váttian Traian főesperes végzett fényes papi szegédlettel, a város társadalmának számos megjelent előkelősége felelte ki részvételét a mélyen snittott főpásztorok.

— A LÉGÜGYI ÉS TENGFRÉSZETI MINISZTERIUM KÖZLI: Legújabb rendelkezés értelmében augusztus 30-ika óta a polgári repülőgépek éjszakai repüléseiről minden egyes felszállás előtt legalább huszonnégy órával kell értesíteni a Polgári Repülés Igazgatóságát, amely a pilótákat megieelő utasításokkal látja el. A bejelentésnek a következőket kell magában foglalnia: A repülőgép típusa, a felszállás és a megérkezés időpontja, az útirány (a felszállás és a leszállás helyét is beleértve) milyen magasan repül a gép. A Pantellimon repülőállomás fölötti éjszakai repülés szintén tilos.

— Meghalt Wilhelm Bölsche, Berlinből jelentik: Csak most érkezett hír arról, hogy augusztus 30-án Wilhelm Bölsche, a nagynevű német költő és természetbúvár a „Szerellem az élők világában” című világhíres mű szerzője meghalt. Néhány hét előtt kezdett emlékiratain dolgozni, amelyet most akart megjelentetni. Halálának oka tüdőgyulladás volt.

— Feloszlott az angol kommunista párt. Londonból jelentik: A News Chronicle jelenti, hogy az angol kommunista párt feloszlott. A párt központi bizottsága kedd este elrendelte valamennyi párhelyviség bezárását. A kommunista párt feloszlását a belügyminiszterium rendeletre idézte elő, amelyben bejelentette, hogy a jövőben semmiféle összeüvöletre nem ad ki engedélyt a párt számára. Hasonló rendelkezést intézett a belügyminiszter az angol fascista unió vezetőségéhez is.

J. Vas Boriska

Torna és tánciskolájában a tanítás szept. 15-én kezdődik. Beiratás egész nap az iskola helyiségében, Bul. Reg. Ferdinánd 6.

— Szigorú rendszabályok Brassóban az áru-rejtő kereskedők ellen. Brassóból jelentik: A brassói rendőrség értesülése szerint egyes helyi kereskedők nem hajlandók bizonyos elsőrendű közszükségleti cikk árusítására, mint étolai zsír, stb. és arra hivatkoznak, hogy ezek a cikkek kifogytak. A rendőrség felkéri azokat, akiket az illetlen nem szolgálták ki, hogy forduljanak a rendőrséghez, amely kivizsgálja az ügyet és megvonja a jogot azoktól az üzlektől, amelyek üzleiteiket nem szolgálták ki.

— A BELFÖLDI UTASFORGALOM ELLENŐRZÉSE. Az állambiztonsági hatóságok az ország egyes vidékein az utazások tekintetében bizonyos új intézkedéseket vezettek be. A rendelet arról intézkedik, hogy egyes városokból előzetes hatósági engedély szükséges az ország bizonyos vidékeire való utazáshoz. A vonatkozó rendelet Nagyváradra és Kolozsvárra már megérkezett. Aradra azonban még nem jött meg a hivatalos értesítés. Ezzel kapcsolatban Murgau Liviu, Aradváros rendőrkövetszője kijelentette, hogy a fentemlített rendelet előreláthatólag rövidesen Aradra is megérkezik és az azzal kapcsolatos utasításokat a sajtó után közlik a nyilvánossággal.

— Zilahy Irén és férje utban vannak Amerikából Európa felé. Budapestről jelentik: Benedek László dr., a kiváló budapesti ideggyógyász orvostanár, felesége, Zilahy Irén társaságában néhány hónappal ezelőtt a newyorki világkiállításra utazott. A mostani zavaros viszonyok miatt sokan aggodtak értük. Benedek professzor baráti körében azt a felvilágosítást adták, hogy Zilahy Irén férjével a Normandien utban van Európa felé.

Esküdtszék, óh!

— Az esküdtek döntése nem lehet egyhangú, mert az esküdtek között van egy házaspár is...

Oszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

ALEXANDRU KNAPP SÁNDOR

modernül berendezett vállalata

Str. Bratianu 2-4 szám. Minorita-palota. Bp. Radu 10.

Erélyes intézkedések Bucurestiben a próbálkozó spekuláció árdragításának letörésére!

Bucuresti. A bucurestii városvezetőség közleményt hozott nyilvánosságra, amely szerint az üzérkedő vagy szaboatóló kereskedőket rendkívül szigorúan megbüntetik. A városvezetőség különleges ellenőrző szolgálatot szervezett. A Semnah című lap azt írja, hogy a növényi olaj ára kilónként 25 lejről 35 leire emelkedett. Megdrágult a tűzifa, a rizs és a szappan is. A városvezetőség felhívja Bucuresti lakosságát, hogy viselkedjék nyugodtan, ne eszközödjön tulzott vásárlásokkal élelmicikkekből és hogy minden üzérkedési kísérleteket hozzon azonnal a városvezetőség tudomására. Az árut elrejtő kereskedőket is szigorúan büntetik, üzleiteiket bezárják.

Nyílt uccán lelőtték a vardari jugoszláv bánt

Belgrád. A skolijai királyi ünnepek után délben egy óra tájban Hajduk Veljkovics vardari bán megindult lakása felé, de hamarosan eléje ugrott Ivanisevics Stefan elbocsájtott rendőrtisztviselő és revolverével több lövést adott le rá. A bán súlyos sérüléseibe belehalt. A merénylőt letartóztatták. Megállapították, hogy nem politikai gyilkosságról, hanem személyes bosszúról van szó.

— EMELKEDNEK A HADIIPARI ÉRTÉKPAPIROK A NEWYORKI TÖZSDÉN. Newyorkból jelentik: Az értéktőzsde megnyitáskor a hadiipari értékpapírok ár folyamali feltűnő módon megszilárdultak és általában 3 dollárig terjedő árfolyamemelkedést értek el. Az üzlet igen élénk volt és ennek folyamán a jegyzők igen sokszor nem is tudták követni az árfolyamok emelkedését. Egyes értékek 14 dolláros árfolyam-emelkedést is elértek. Az első fél órában nem kevesebb, mint 1 millió 640 ezer részvény cserélt gazdát.

— Házasság. Lészay Éva és Ujhelyi László csütörtök este fél 8 órakor tartják esküvőjüket a minoriták templomában. (Minden külön értesítés helyett).

— Menetrend szerint közlekednek a tengereken továbbra is a román teherszállító gőzöcsk. Bucurestiből jelentik: A tengerészeti igazgatóság közli, hogy a külpolitikai események ellenére is a teherszállító hajók járatjai az érvényben levő menetrendek alapján rendszeresen megmaradnak. A Földközi-tenger keleti medencéjében közlekedő hajók érkezése és elindulása a legnagyobb szabályossággal történt.

— Árszabályozó intézkedések Angliában. Londonból jelentik: A liszt és húsmezők legmagasabb árát törvényrendeletben megállapították. Szeptember 15-től kezdve az autók korlátolt mértékben kaphatnak benzint.

— Orvosi hír. Dr. Pirée sebész úrból rendel. Str. Mircea Stanescu 2-a és a Terapia szanatóriumában.

— Szeptember 10-én tartják meg az aradi repülőmeetinget. Vasárnap, szeptember 10-én rendezik meg a múlt vasárnap elmaradt repülőmeetinget. Ezalkalommal kerül sor a CFR pilótáinak felavatására is. A repülőinnepségen résztvesznek a katonai és polgári hatóságok vezetői, valamint nagyszámú meghívott közönség. Az érdekesnek ígérkező repülőmutatványokat a nagyközönség is megtekintheti és az ünnepekre, amelyet a repülőterén tartanak meg, diátalan a helypés.

— Letartóztatták a hamis katonai könyveket gyártó örmestert. Bucurestiből jelentik: Paul Voiculescu ügyész letartóztatási parancsot bocsátott ki Nicolae Croitoru nyugalmazott örmester ellen, aki megszorult egyéneknek jó pénzért hamis katonai könyveket és egyéb katonai okmányokat állított ki. A vizsgálat megindult a megtévedt örmester bünteléstornának összeállítására végett.

— Vaiszlovich Emil szabadrábra helyezték. Nagyváradról jelentik: Mint ismeretes, Vaiszlovich Emil, a Park-szálloda tulajdonosa, aki a nagyvárad fogházban tölti politikai büntetését, szabadrábra helyezést kérvényt nyújtott be a törvényszékhez. Két tárgyalás után tegnap hirdették ki az ítéletet a kérvényezés ügyében. Eszerint tekintetbe véve a vonatkozó rendeletet, Vaiszlovich Emil büntetésének hátralevő idejét elengedte a törvényszék és kihirdette előtte szabadrábra való helyezésének bírósági határozatát. Vaiszlovich Emil büntetése november 4-én járt volna le.

— Ujságnaplirba csomagolt emberi testrészeket talált egy rendőr Brassóban. Brassóból jelentik: A napokban egy csomagban férfi kezeket és lábakat talált a rendőr egy vízvezető csatornában. Az emberi testrészeket magyar és német ujságokba csomagolták be. Az ügyészség az esetkörü vizsgálatot rendelt el.

Angol repülők tévedésből bombáztak egy dán várost

London. (Rador.) A kopenhágai angol követ, az angol kormány sainátát fejezte ki Esbjerg városa véletlen bombázása fölött, melynek során több dán polgár életét veszítette. Közölték, hogy a tengernagyi hivatal az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el. Tekintettel arra, hogy a dán kormány szerint a bombák angol gyártmányúak voltak, az angol kormány ezt a kiellenlétét elfogadja és erre való tekintettel fejezte ki sainátát.

Járművek felülvizsgálása, autóvezetők jelentkezése

A hadtestparancsnokság rendelete értelmében mind azokat a személyautókat, teherautókat, autobuszokat, autocsizternákat, motorbicikliket, stb., amelyek az aradi rendőrkezesztúrától kapott rendszámot viselnek, ez év szeptember 10-ikén 8 órai kezdettel vizsgálják felül a régi arad-gáji repülőtéren. Így tehát mindazon aradi és aradmegyei gépjárművek tulajdonosai, amelyek rendszámukat az aradi rendőrkezesztúrától kapták, kötelesek járműveikkel az arad-gáji repülőtéren szeptember 10-ikén reggel 8 órakor megjelenni a vegyes bizottság előtt. A gépekkel együtt be kell mutatni a forgalmi igazolványt, a mozgósítás esetére szóló beosztást tanúsító igazolványt a rekvirálási parancsot, stb. Azon gépek esetében, amelyek jelenleg rekvirálva vannak, be kell mutatni a vonatkozó bont. jegyzőkönyvet, míg a külföldön levő gépek esetében be kell mutatni azokat az okmányokat, amelyek igazolják, hogy a gép külföldön van. Jelentkezniök kell azon gépek tulajdonosainak is, akik más okból nem tudják gépjüket bemutatni és ezeknek megfelelő igazoló irást kell magukkal vinniük a városházáról, község-házáról, csendőrségről, stb.

Egyben az érdekeltek tudomására hozzák, hogy az autóvezetők hajtási igazolványainak láttamozása a hadkiegészítő parancsnokságon (Cerc de Recrutare) szeptember 15-ig történik, így tehát a határidőt meghosszabbították. Eddig az időpontig azonban minden autóvezetőnek jelentkeznie kell, mert ellenkező esetben hajtási engedélyüket megsemmisítik.

— Német hajók menekülése portugál kikötőkbe. Lisszabomból jelentik: Két német gőzös szerdán Lurco-Marquez kikötőbe menekült.

— **ELHALASZTIÁK A VASÁRNAPRA TERVEZETT ROMÁNIA—JUGOSZLAVIA LABDARUGÓ-MÉRKŐZÉST.** Belgrádból jelentik: A jugoszláv labdarugó szövetség táviratot intézett a román szövetséghez, amelytől a vasárnapra tervezett Románia—Jugoszlavia mérkőzés elhalasztását kérte. A kérészt azzal indokolták, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel a jugoszláv közönség nem tanúsít érdeklődést a labdarugó mérkőzések iránt.

— Feloszlott a londoni angol—német egyesület. Londonból jelentik: Sir Barry Dombile, a The Link nevű német—angol egyesület elnöke ma bejelentette az egyesület feloszlását.

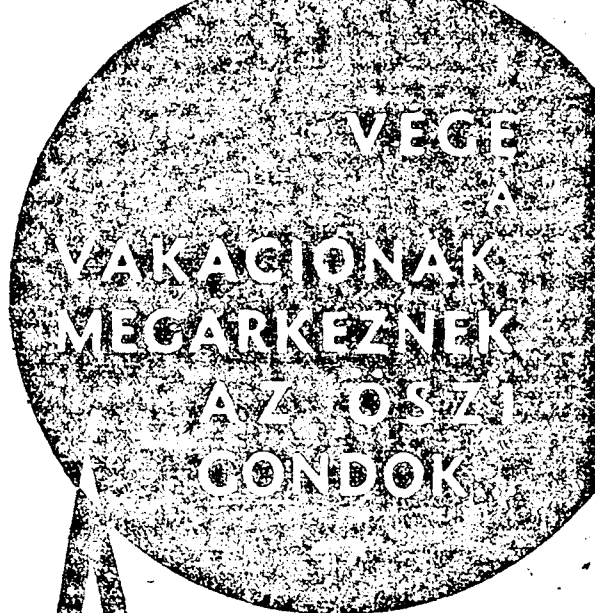
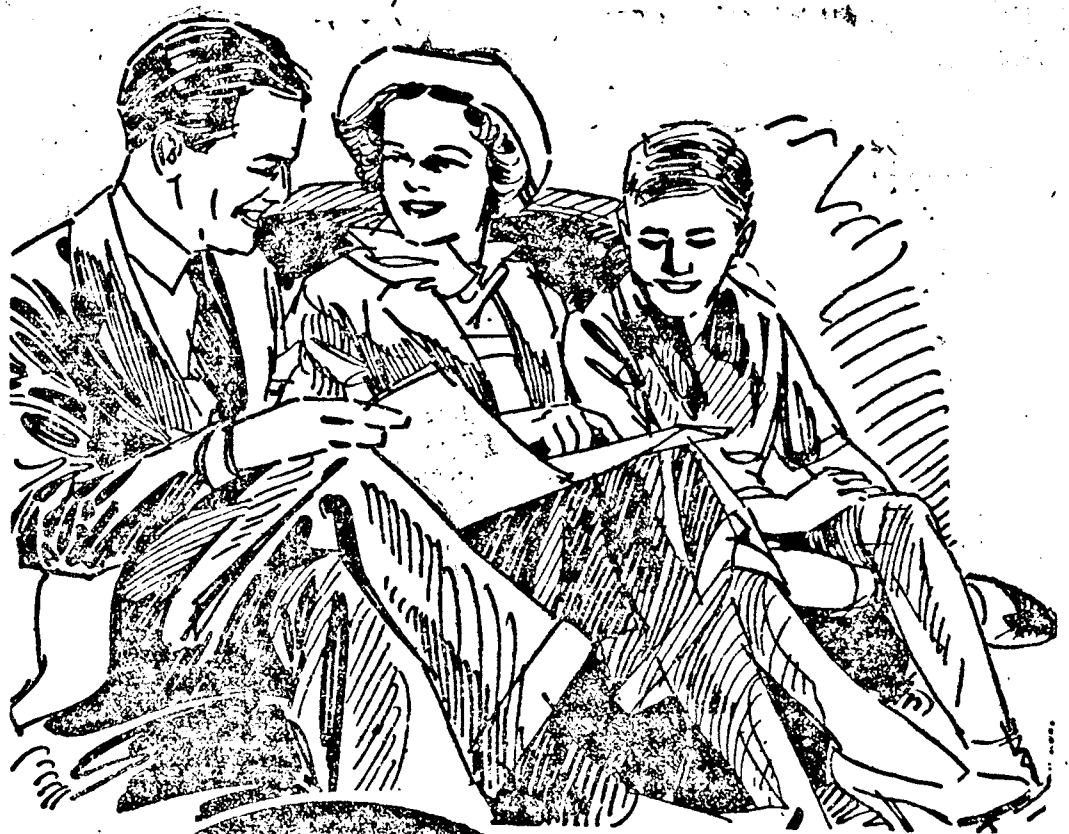
— **ELHALASZTIÁK A BEHIVOTT ÜGVEDEK ALTAI KÉPVISELT ÜGYEK TÁRGYALÁSÁT.** Bucarestből jelentik: Az „Evenimentul” jelenti, hogy az ifjúi ügyvédi kamara közleményt adott ki s közölte, hogy a behívott ügyvédek kérésére azokat az ügyeket, amelyekben az illetők képviselik ügyfeleiket, elhalasztják.

— A Romániában tartózkodó svájci hadkötelesek figyelmébe! Bucaresti. A sajtó- és propagandaügyi miniszterium közli: Mint ismeretes, Svájcban elrendelték az általános mozgósítást. A mozgósítás szeptember 2-án kezdődött meg. A svájci szövetségi tanács 1938. szeptember 23-i határozata értelmében az „Elite”, „Landwehr” és „Landsturm” csapatokhoz tartozó és Romániában tartózkodó fisztek, altisztek és katonák kötelesek azonnal jelentkezni az illetékes helyen, hogy megindulhassanak rendeltetési helyük felé. Újabb jelentésig csak a fenti rendelkezés alá tartozó katonák tartoznak bevonulni, azok, akikre az nem vonatkozik, egyelőre nem lépnek szolgálatba. Az érdekeltek személyek sürgősen lépjenek érintkezésbe Svájc bucuresti-i követségével, vagy az illetékes konzulátussal.

— A rom. kat. főgimnáziumban a Veni Sancte 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz. Az előadások 11-ikén, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek. Az igazgatója.

— Kisfutó gázolt egy aradi bérautó. Tegnap délután 5 óra tájban az 515-ös rendszámú aradi bérautó a mikalakai iskola közelében elgázolta Motorca Stefan 13 esztendőös fiút, aki a baleset következtében megsérült. A közlekedési baleset ügyében megindult a rendőri eljárás annak megállapítására, hogy azért kit terhel a felelősség.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piața Avram Iancu

...De minden gondjának elejét veheti az Állami Sorsjáték sorsjegyével.

Keresse fel még ma kedvelt sorsjegyárudáját és vásároljon sorsjegyet a III. osztály huzására, amely SZEPTEMBER 15.-én lesz.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A CFR. rendeletei a behívottak zavartalan utazása érdekében

Bucurestiből jelentik: Az államvasút vezérigazgatósága hivatalosan közli, hogy a nagyvezérkar hivatalos közleményében említett behívó-parancsok akkor is érvényesek és jogosítanak az utazásra, ha a behívott nem mutat fel kísérőjegyet (buletin de insotire). A vasúti pénztárak elszámolás végett kötelesek nyilvántartást felfektetni, amelyben szerepel a behívó-parancsok száma és a kibocsátó katonai egység megnevezése is. A behívó-parancsok harme-

lyik állomástól érvényesek addig az állomástól, mely a behívott csapattestének állomáshelyéül szolgál. A behívottak táviratok alapján is ingyen utazhatnak, de csak akkor, ha ezek a táviratok katonai egységektől érkeztek. Ugyancsak fenntartás nélkül utazhatnak a hadkötelesek, zöld behívók és hazabocsátó parancsokkal (ord. de lasare la vatră). E rendelkezések a nagyvezérkar ötös számú rendelkezésével kapcsolatban érvényesek.

Nagymennyiségű nyersolajat vásárolt az olasz kormány Oroszországtól

Milano. (Rador.) Az olasz kormány nagymennyiségű nehéz olajat vásárolt a szovjet kormánytól. Az első szállítmány 67 ezer tonna, amit olasz árukkal fognak kifizetni.

— Adomány. Dr. Andrej Magier gör. kel. román püspök, édesanyja ravatalára szánt koszorú megváltása címén 5000 leit adományozott az „Oastea Domnului” és „Karitás” szegényei részére.

— Heltai: Az ezerkettedik éjszaka. Heltai Jenő pompás verses színműve „A néma levente” annak idején hatalmas színpadi siker volt. De a kitűnő színmű könyvalakban is olyan általános sikert aratott, mint a legjobb regény. Heltai Jenőnek „Az ezerkettedik éjszaka” c. új verses színműve ugy színpadi sikerben, mint irodalmi értékben felülmúlja „A néma levente”-t. A gyönyörű mesejáték pompás kiállításban, rajzokkal, fametszetekkel, amatőr felvázsonkötésben, nagyvalaku könyvalakban most jelent meg és egészen bizonyos, hogy ez a poetikus és humoros remek verses színmű a magyar irodalom klasszikusai közé fog tartozni. Heltai Jenő: Az ezerkettedik éjszaka Athenaeum-kiadásban kötve 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

— A ceyloni erdők furcsa népe. A világ legprimitívebb embereinek, a ceyloni erdőlakó benszülötteknek életéről rendkívül érdekes, illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a rendkívül érdekes cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

— Színésznök — férfiszerepekben. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot, divat és szépségápolási fejezeteket és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

SPORT KÖZLÖNY

Felejthetetlen élmény marad a bucaresti-i teniszezők aradi vendéjátéka

Reflexiók Tanasescu, Badin és Erős szerepléséhez

A tenisz-sport népes taborának valóságos ünnepe volt hétfőn és kedden, amikor három kiváló bucaresti versenyző: Tanasescu Constantin, M. Badin és Erős Géza szerepeltek a kerületi szövetség rendezésében lebonyolított versenyen.

Tanasescu Constantin ma kétség kívül az ország „első számú” játékosa, akinek neve külföldön éppen olyan ismert, mint Romániában. Hónapokon át tartó verseny-körútján ugy a Rivierán, mint Olaszországban, Németországban és Angliában sikert sikerre halmozott és számos európai hírű játékost (R. Menzel, Kho Sin Kie, Szigeti, stb.) győzött le. Képességei alapján valóban meg is érdemli a „legjobb román játékos” címet. Hihetetlenül ruganyos, tenyeres és lonák-ütései egyformán kiválóak, futó-technikája olyan pompás, hogy a szinte elérhetetlennek látszó labdákat is bámulatos könnyedséggel adja vissza.

M. Badin szintén egészen elsőrangú játékos,

aki főként hosszú, jólhelyezett labdáival és nagy-szerű szemesseivel szerzi pontjait. Adagolása is kitűnő.

Erős Csibi régi ismerőse az aradi tenisz-közönségnek. Kiváló játékos, akinek félelmetes tenyeres-ütései még Tanasescunak is gondot adtak. Hihetetlenül küzdőképese és szép elütései, valamint ügyes keresztlabdái gyakran ragadták tapsra a közönséget.

Az aradi versenyzők méltóan egészsítették ki a verseny mezőnyét és valamennyien jól játszottak, különösen örvendetes azonban Gitta javuló formája, aki hosszabb szünet után ismét azon az uton halad, hogy az ország legjobbainak sorába emelkedjék.

A rendezés fáradságos munkáját Dabiciu tanár, a kerületi szövetség elnöke látta el a jól megszokott precizitással és az ő érdeme, hogy ez a verseny egyáltalán létrejöhessen.

A Banatul vezet a kerületi bajnokságban

Minth ismert, a vasárnapra kitűzött Banatul-Tricolor mérkőzés a Tricolor meg nem jelenése miatt maradt el és a szövetség tegnapi ülésén a mérkőzés két pontját 3:0 gólaránnyal a Banatulnak ítélte. Ilyenformán megváltozott a bajnoki táblázat és a Banatul került a táblázat élére.

A bajnoki tabella tehát most így fest:

1. Banatul	1	1	—	—	3	0	2
2. Tiñanus	1	1	—	—	1	0	2
3. Egyetértés	1	1	—	—	3	1	2
4-5. AAC	1	1	—	—	4	2	2
4-5. Crisana	1	1	—	—	2	1	2
6-7. Olimpia	—	—	—	—	—	—	—
6-7. Asztra	—	—	—	—	—	—	—
8. Gaiana	1	—	—	—	1	1	2
9. Unirea	1	—	—	—	1	2	4
10. ATE	1	—	—	—	1	1	3
11. Transilvania	1	—	—	—	1	0	1
12. Tricolor	1	—	—	—	1	0	3

Sadovski kegyelmei kaa — Praszler edzőnek készül

Bucuresti. Az egyik fővárosi sportlap jelentése szerint a Juventus két „szökevényének”: Sadovskinak és Praszlernek ügyében fordulat állt be. Sadovski ugyanis, mint jólnevelt bűnőshöz illik, megtért és bejelentette a Juventus vezetőségének, hogy belátja vétke voltát. A Juventus minden valószínűség szerint „megkegyelmez” a játékosnak és így Sadovski csapatának legközelebbi mérkőzésén bizonyára már szerepelni is fog.

Más a helyzet Praszler ügyében, aki ismételen kijelentette, hogy nem hajlandó a Juventusban játszani.

— Olvastam a lapokban hogy feliüggesztették játékjogomat — mondotta Praszler — de ez engem nem érdekel, legfeljebb nem fogok többé játszani. Edző leszek, mert érzek magamban annyi képességet, hogy ezt a tisztséget megfelelően tudjam betölteni.

Pénteken játszik le a törpebajnokság rangadóját

A törpe-bajnokság küzdelmei befejeződnek és pénteken bonyolítják le a rangadót, amelyen az AAC és a Gloria csapatai találkoznak. A mérkőzést fél 6 órai kezdettel játsszák le az AAC pályán Polareczky játékevezetése mellett. A táblázat állása most a következő:

1. AAC	8	7	1	-	40	1	15
2. Gloria	8	6	2	-	29	3	14
3. AMTE	9	6	2	1	19	1	14
4. Unirea	8	4	1	3	13	10	9
5. TE	9	3	2	4	11	10	8
6. Transilvania	9	3	-	6	8	13	6
7. Panatul	8	3	-	5	7	35	6
8. Olimpia	8	2	2	4	11	13	6
9. Hakoah	8	2	2	4	8	13	6
10. Crisana	9	-	-	9	2	49	0

O három válogatott csapatot állították ki Budapesten, amelyek Kecskeméten, Diósgyőrött és Pécsen vendégszerepelnek vasárnap. A három csapat összetétele a következő: Kecskeméten: Tóth (Szeged) — Futó Fekete — Baróti, Szücs, Bertók — Béki, Müller, Cseh, Harangozó, Nagy — Diósgyőrött: Vörös — Tátrai, Polgár — Jászberény.

nyi, Tóth (Taxisok), Szalay (Nemzeti) — Szántó, Sárkány Kolláth, G. Tóth, Haidu.

Pécsen: Boldizsár — Szebehelyi, Szabeni — Király, Sós, Vig — Kiss (Ferenyváros), Sárosi dr., Jakab, Zörgö, Dóri.

Handball
Kapásból!

Norvégiában nagy atletikai versenyt bonyolítottak le, amelyen a 800 méteres síkfutásban Per Lie 1 p. 54.2 mp.-el győzött, 1500 méteren pedig Andersen nyert 3 p. 59.5 mp.-es idővel. A díszkosztásban Berg 4962 cm.-es kitűnő eredménnyel lett első.

A jugoszláv női uszóbajnokságokat Clrkvenicán bonyolították le és a főbb eredmények a következők: 100 m. gyors: Beara 1 p. 13.7 mp., 100 m. hát: Smolik 1 p. 23.8 mp., 100 m. mell: Werner 1 p. 32 mp.

Bucurestiben megrendezték az első esti uszóversenyt a „Tirul” medencéjében éspedig teljes sikerrel. A jobb eredmények a következők: 100 yardos férfi gyors: 1. Slăvescu V. D. 1 perc 01 mp., 100 yardos női mell: 1. Lengyel Kató V. D. 1 perc 33.2 mp., 100 yardos férfi hát: 1. Slăvescu V. D. 1 perc 25 mp., 3x100 yardos férfi vegyesváltó: 1. Vilorul Dacia (Slăvescu, Georgescu, Levita) 4 perc 41 mp.

Uj gyalogló világrekordot állított fel Stockholm-ban a svéd John Mikaelson a 10 mérföldön 1 óra 13 perc 59.4 mp.-el.

Változások a nemzetközi vasuti forgalomban

Bucurestiből jelentik: Az „Universul” közli a CFR vezérigazgatóságának rendeletét, a mely szerint szeptember 1-től kezdve a következő változások állnak be a nemzetközi vasuti forgalomba és a nemzetközi járatokhoz kapcsolódó közvetlen kocsikban:

1. Az *Orient Express*, amely Bucurest—Páris — Calais — Amszterdamba közlekedett Arad—Kurticson keresztül, tekintettel arra, Budapest—Lökösháza vonat megszűnt, a további intézkedésig a Kurtics—Bucuresti járat is megszűnt.

2. A *Bucuresti—Varsó* között közlekedő vonat hálókocsija megszűnt.

3. A *Bucuresti—Osztende* között közlekedő hálókocsi is teljesen megszűnt.

4. *Megszűnt a Bucuresti—Berlin* közötti közvetlen kocsi, amely a Csernovitz—Oraseni vonalon keresztül közlekedett és most csak Csernovitzig közlekedik.

5. A *Bucuresti—Bécs* között közlekedett közvetlen kocsi megszűnt s a forgalmat ezen a vonalon szintén Csernovitzig tartják fenn. Ugyancsak megszűnt a Bucuresti—Varsó közötti harmadosztályú közvetlen kocsi.

6. A *Nagyvárad* érintésével közlekedett ugynevezett *Rapid—Ardeal* vonaton a közvetlen kocsik, amelyek Bucuresti—Prága irányában közlekedtek Brassó—Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest—Pozsony érintésével, ez a közvetlen kocsi megszűnt és nemzetközi kocsi csak Biharpüspökiig közlekedik.

7. A nemzetközi vonathoz csatolt hálókocsi *Bucuresti—Páris—Esz* és *Bucuresti—Calais—Nagyvárad* — Biharpüspöki — Budapest érintésével csak Bucuresti—Budapestig áll a közönség rendelkezésére.

8. A *Bucuresti—Páris—Esz*, *Arad—Kurticson* keresztül közlekedő gyorsvonat direktkocsija csak Bucuresti—Budapestig van meg.

9. Több járatot megszüntetett a CFR vezérigazgatósága, amelyek között egy *Rapid*, két gyorsvonat és három szemlélyvonat van

10. *Lengyelország felé* a forgalmat az 501—5271. számú vonat látja el.

Bucuresti. A legutóbbi külpolitikai események hatása alatt a Simplon és az Orient-express csak Milánóig közlekedik. Azok az utazók, akik Franciaországba kívánnak eljutni, Jugoszlávián és Olaszországon keresztül utazhatnak, via Domodossola—Brigue—Torino—Modena, vagy Ventimiglia—Menton—Garavan.

Rendelet a nem-román többségű községek tanítóinak szolgálatáról

A kijelölt községek állami tanítól a kulturzónában érvényes rendelkezések alá esnek

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap szeptember elsejei 201-es száma a nemzetnevelési minisztérium törvényrendeletét közli:

— „Mi, a nemzetnevelésügyi minisztérium államtitkára,

hivatkozással az elemi oktatásról szóló törvény 220-ik szakaszára, azokra a tanítóokra vonatkozóan, akik szerződötés útján a csatolt területek olyan községeiben működnek, vagy fognak működni, amelyekben a lakosság többsége más etnikai származású, vagy amelyek elnevezéseik miatt,

tekintettel a tanügyi főfelügyelők tanácsának 1939. február 4-én kelt 24. számú jelentésére, amely megállapítja ezeket a községeket, elrendeljük, hogy:

1. szakasz. A csatolt területeken nem román eredetű többségű, vagy elnemzetlenített lakosságu községeknek tekintendők a fentemlített törvényszakasz értelmében a következő községek: (Itt a rendelet egyenként felsorolja a községeket.)

Bucegi tartomány. Brassó megyéből 15 község. Háromszék megyéből 90 község.

Alduna tartomány. Cahul megyéből 80, Izmail megyéből 35 község.

Tenger tartomány. Caliacra megyéből 108 község. Durostor megyéből 127 község.

Maros tartomány. Alsófehér megye 6 köz-

ség, Csik megye 79 község, Fogaras megye 2 község, Udvarhely megye 141 község, Maros megye 117 község, Nagyküküllő 29 község, Kisüküllő megye 49, Szeben megye 15 község, Torda megye 13 község.

Dnyeszter tartomány. Cetatea Alba megye 188 község, Lapusna megye 16 község, Orhei 4 község, Tighina 90 község.

Olt tartomány. Mehedinți megye 1 község.

Pruth tartomány. Balti megye 78 község, Soroca megye 42 község.

Szamos tartomány. Bihar megye 74 község, Kolozs megye 28 község, Máramaros megye 18 község, Naszód megye 36 község, Szatmár megye 49 község, Szilágy megye 89 község, Szamos megye 15 község.

Suceava tartomány. Cahul megye 17 község, Cernauti megye 78 község, Hotin megye 122 község. Ebben a megyében 10 község óvodájára is vonatkozik a törvényrendelet. Radauti megye 49 község, Storoinet megye 83 község, Suceava megye 12 község.

Temes tartomány. Arad-megye 28 község, Krassó megye 29 község, Hunyad megye 9 község, Szörény megye 32 község, Temes-Torontál megye 89 község.

2. szakasz. Az elemi oktatás vezérigazgatója hajtja végre a jelen törvény intézkedéseit. 1939. augusztus 28. / Dr. V. Tori

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az Erdélyi Magyar Iparos és Kereskedő Egylet a Népközösség kereteiben

Az alábbi rendkívül figyelemre méltó közleményt dr. Jancsó Albert, az új magyar jogász-nemzedék egyik ismert vezető személye írta, aki a magyar iparos és kereskedőtársadalom kérdéseivel hosszabb idő óta rendszeresen foglalkozik. Az utóbbi időben a Népközösség ipari alosztályának keretei között fejtett ki önzetlen és értékes tevékenységet.

A magyar iparos- és kereskedőtársadalom, — be kell valljuk, — népközösségi életünk gyermeke volt, nemcsak husz éves kisebbségi életünk alatt, de azelőtt is mindig. Sem a régebbi, sem a közelebbi múltban, a magyarság vezetőinek nem volt érzelme kellően értékelni sem az iparos- és kereskedőtársadalmat, sem népközösséget azt a még ennél is jóval népesebb réteget, melyet a gazdaosztály képez. De amíg, a gazdaosztály megszervezése ma már befejezett tény, és köszönhető dr. Szász Pál mulhatatlan érdemeinek, az EMGE ma egy gyönyörű példája a magyarság részleges társadalmi megszervezésének, addig az iparos- és kereskedőtársadalmunk még ma is szétszórtan küzdenek a rájuk nehezedő ezernyi nehézséggel.

Annyi vajadás után most végre szőnyegre kerülhet a magyar iparos- és kereskedőtársadalom megszervezésének kérdése is. Ez a kérdés, az elmúlt husz éves kisebbségi életünk egyik nagy hiányának pótlását és egy hosszú időn át, teljesen figyelmen kívül hagyott nagy horderejű problémának a megvalósítását jelenti.

Nem lehet véletlenül nevezni azt a körülményt, hogy a Népközösség keretein belül, a magyar iparos- és kereskedőtársadalom alapvető kérdéseivel Teleki Adám képviselő foglalkozik. Jól tudjuk ugyanis, hogy már évekket a Népközösség megalakulása előtt dr. Veress Endrével együtt kelő alaposan tanulmányozták a kérdést s a Népközösség most lehetőséget biztosít a régebbi elgondolások megvalósítására.

Ugyancsak Teleki Adám képviselő volt az, aki munkatársával együtt fáradságot nem ismerve, hónapokon át, bejárta Erdély minden nagyobb városát, közvetlen kapcsolatot létesített iparosaink vezető embereivel, megbeszéléseket, gyűléseket tartott, majd kérdőíveket küldött szét, hogy a beérkezett válaszok alapján, tiszta képet alkothasson magyar iparosaink számára, szakma szerinti megoszlásáról, anyagi és társadalmi helyzetéről és szükségleteiről. A beérkezett adatok statisztikai feldolgozása folyamatban van.

Hivatalos minőségben nyilvántartja az összes iparos jogsérelmeket s azokban már ezideig is többször eljárta a kormányhatóságoknál, terjedelmes memorandumokban hiva fel, különböző iparos egyesületek sérelmeire a figyelmet. Most, hogy a kormány tovább megy a szakmai szervezkedés térére, a céh törvényjavaslattal számos iparos vezető embert keresett fel, hogy véleményük meghallgatásával alakíthassa ki a hivatalos magyar álláspontot.

A megkezdett szervezési munka szüntelenül folyik. Ma már készen állnak az alapszabályok tervezetei, melyek egyikét Szabó Béni, a magyar iparosok ismert szószólója készítette el, míg a másikat, a tényállás ismeretével, én terjesztettem be a Népközösség vezetőségéhez.

Szerény elgondolásom szerint, amint javaslatomban is kifejtettem, az alapszabályok kidolgozásánál, három szempontot kell figyelembe vennünk: 1) a létesítendő szervezet szoros kapcsolatban kell legyen a Népközösséggel, 2) alulról felfelé legyen kiépítve és 3) a legfőbb igazgató hatalom a központi vezető szerv kezébe legyen letelve.

A fentiek folyamánaképpen, szükségesnek tartottam kifejezettebben kinyilvánítani, már maguk az alapszabályok által, hogy a szervezet: a Magyar Népközösség Gazdasági Szakosztálya, Ipari és Kereskedelmi Alosztályának kiépítése és így annak szerves része. Helyesnek találtam ezt, nemcsak azért, mert általános áramlat az erők egységesítése, hanem különösen gyakorlati szempontból — a jogi személyiség elismertetésénél — gondolom kedvezőbb elbírást alá fog esni, ha a létesítendő szervezet, a mostani kormányzati rendszer közreműködése által életrehívott Népközösség egyik szervének kiépítéséért, és nem mint teljesen különálló magyar társulás, fog szerepelni.

Az alulról felfelé való kiépítést úgy gondoltam, hogy minden oly helységben, ahol legalább 20 magyar iparos és kereskedő van, egy-egy helyi tagozat létesül, mely szabad csatlakozás alapján, magában fog-

lalja az illető helység összes magyar iparosait és kereskedőit, valamint azok egyleteit vagy társulásait. A helyi tagozatok összessége képezi az egyletet, melynek élén, kolozsvári székhellyel, a tagozatok szenátusa áll, mint az egylet központi vezető szerve. A központi vezetőségének hivatalból tagjai a tagozatok elnökei, főtitkárai és választmányaik bizonyos százáléka.

Ami pedig a legfőbb igazgató hatalomnak a központi részére való biztosítását illeti, elgondolásom szerint a tagozatok által hozott minden fontosabb határozat csak a központ előzetes jóváhagyása által nyer végrehajtóerőt. Így biztosítva van egyfelől az egylet egységes vezetése, másfelől pedig azon tény, hogy a tagozatok vezetőségének nagy része hivatalból tagja a központi vezetőségnek, teljes garanciát nyújt afelől, hogy a központ nem tud önhatalmuan lépéseket tenni.

A megalakulás gyakorlati megvalósítását illető elgondolásom az, hogy a szeptemberi előkészítő szűkebbkörű gyűlés végleges formába önti az alapszabályokat és előkészíti az alakuló közgyűlés szükséges formáit. Az alakuló közgyűlésnek nem lesz más tárgya, mint a szükséges formák megvalósítása és az első központi igazgatótanácsot megválasztani. Ez a tanács kinevezi vagy megválasztja az első tagozati elnököket (jövőben a tagozatok közgyűlése választja), akik az alapszabályok rendelkezései szerint megalakítják a tagozatokat. A tagozatok megalakulása után lesz összehívva az egylet első rendes közgyűlése, mely hivatva lesz az első évi működés irányvonalait meghatározni.

Az első egyleti elnököt az alakuló közgyűlés választja a Népközösség által kijelölték közül. A jövőben szabadon választja az egylet közgyűlése.

Az egylet legfőbb képviselői szerve, a kormány előtt a Népközösségi kormánybiztos, aki a Népközösség Gazdasági Szakosztályának mindenkori elnöke. A kormánybiztos egyúttal az egylet legfőbb irányító és ellenőrző szerve. Ezen szerv részére biztosítani kívántam — a legrosszabb lehetőségekre is elkészülve — a vétő-jogot azaz azt az ellenkezési jogot mely által bármely szabálytalan, vagy az egylet léteérdekét veszélyeztető akár tagozati, akár egyleti határozat végrehajtását megakadályozhatja. Ezen diszkrecionális jog rosszhiszemű gyakorlása esetére azonban előírják az alapszabályok a fegyelmi eljárást és büntetést.

Minden tagozat kebelében egy-egy hitelszövetkezet, temetkezési segélypénztár, agymenház tanoncotthon stb. létesül, úgy hogy a fiatal iparos és kereskedőnemzedék, valamint az előregedett vagy munkaképzetlené vált tagok meleg otthonra találjanak. Életük folyamán olcsó hitelhez, haláluk után pedig özvegyeik és gyermekeik segélyhez jutnak. Nem beszélve székhatározatok, könyvtárak dalárdák és sportszakosztályok létesítéséről.

Ami az egyletnek a cégekhez való viszonyát illeti, az alapszabályok kijelentik, hogy lévén szó egy magánjogi, társadalmi, kulturális és gazdasági, tehát nem szakmai társulásról, az egylet és a céhek között nem forog fenn sem érdek-, sem jogi ellentét. Sőt, egymást kiegészítik. De tekintve, hogy a céhek és tagjaik részére a törvény által biztosított jogok, előnyök és kedvezmények csak a céhek kereteiben nyerhetők el, kívánatos, hogy minden magyar iparos és kereskedő (de egyéb foglalkozásúak is), lépjenek be az illető céhekbe és biztosítsák saját maguk számára az arányszámúknak megfelelő képviselőket, mert nemcsak egyéb, de általános magyar érdek, hogy éljünk a törvény adta jogainkkal és azokat azonnal, mielőtt alkalom nyílik, kiharcolni, biztosítani és gyakorolni igyekezzünk minden magyar testvérünk. Enélkül niucsen alap a közbelépésre és a panaszosok — kik sok esetben saját maguk hanyagsága folytán válnak azokká — csak lehetetlen igényekkel terhelik a magyarság vezetőit.

Az italmérések külön engedély nélkül forgalomba hozhatják a mustot

A szeszmonopol tájékoztató rendelkezést intézett a pénzügyigazgatósághoz

A szeszmonopol vezérigazgatósága a szőlővédelmi törvény 30. szakasza értelmében közzétett rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz a must forgalombahozataláról. Az említett törvény 30. szakaszának megfelelően a bor, a seprópálinka forgalomba hozható anélkül, hogy a pénzügyi hatóságok bármilyen formájára lenne szükség.

A fenti rendelkezés közli a pénzügyigazgatóságokkal, hogy az 1939. évi szőlőtermésből származó must bármilyen italmérésben, korcsmában, vendéglőben stb. forgalomba hozható anélkül, hogy az italmérés engedély tulajdonosa külön engedélyt igényelne erre a szeszmonopoltól, vagy a kivetési pénzügyigazgatóságtól. Hasonlóképpen forgalomba hozható a must olyan helyeken is, ahol a mustot nem a helyszínen fogyasztják el, mint például a vegyeskereskedések, ezek esetében azonban a kivetési pénzügyigazgatóság külön engedélyre van szükség. A vegyeskereskedésekben a must a fenti engedély alapján poharazva is kimérhető, a szeszitalokat azonban csak továbbra is zárt palackokban lehet itt forgalomba hozni.

Azok a termelők, akiknek poharazásra is

van engedélyük, a mustot minden külön engedély nélkül kimérhetik, míg a többi termelő csak abban az esetben, ha arra külön engedélyt kérnek a pénzügyigazgatóságtól. A szőlészeti szindikátusok ugyancsak kimérhetnek mustot, de csak a szindikátusi székhelyen és külön pénzügyigazgatósági engedély alapján. Azok a szőlőtermelők, akik nem akarják a mustot kicsinyben eladni és a kiskereskedőket szolgálják ki, a nagybani eladást csak a termelés helyén végezhetik a szeszmonopollal szülő törvény 167. és 213. szakasza értelmében.

A must eladására vonatkozó, fent ismertetett engedélyeket minden illeték nélkül adják ki és azok csak a jelenlegi időnyre érvényesek.

A szeszmonopollal szülő törvény 118. szakasza értelmében azok a szőlőtulajdonosok, akik mustot vagy szőlőt nem a termelési helyen hoznak forgalomba, kötelesek az eladott mennyiségről jelentést tenni a községi előjárásnak.

Minden egyes szállítmány alkalmával meg kell tenni a fent említett bejelentést. Ezeket a bejelentéseket számontartják a bormennyiségek megállapítása alkalmával.

Anglia mozgósította hárommilliárd font külföldi követelését

Vasárnap jelent meg a rendelet

London. Az angol kormány vasárnap rendeletet bocsátott ki, amellyel elrendeli a brit állampolgárok külföldi követeléseinek bejelentését. Ezt az intézkedést az angol sajtó pénzügyi mozgósításnak nevezi és úgy állítja mint döntő jelentőségű lépést Anglia honvédelmi intézkedései sorában.

Angol pénzügyi körök hozzávetőleges becslése szerint a külföldi angol beruházások és követelések összege körülbelül 3 milliárd font sterlingre vagyis mintegy háromezer milliárd leire rug. A rendelet alapján mindezekkel az angol külföldi követelésekkel az angol kormány fog rendelkezni. Az intézkedés célja nyilvánvaló: Anglia ezeket a külföldi követeléseket a világpiacon nyersanyag és hadianyag vásárlásokra akarja felhasználni.

A rendelet kimondja, hogy a külföldi értékpapírokat tulajdonosai sem el nem adhatják, sem el nem zálogosíthatják a kincstár engedélye nélkül. A külföldi értékpapírokat tulajdonosaik egy hónap leforgása alatt kötelesek bejelenteni az Angol Nem-

zeti Banknak s bejelentéseikben részletesen meg kell jelölni, hogy az értékpapírok hol vannak letételek helyezésre. A brit kormány a külföldi értékpapírok ellenében angol állampapírokat fog adni.

A Cityben úgy tudják, hogy az angol külföldi követelések közt legnagyobb összeggel az Észak-amerikai Egyesült Államok szerepelnek. Ezt a követelést másfél-két milliárd fontra becsülik. A sorban Argentína következik, ahol a brit beruházások összege eléri a félmilliárd fontot. Az argentin értékpapírok többnyire font sterlingre és nem argentin valutára szólnak. Beavatott pénzügyi körök szerint az argentinai értékeket az amerikai kormány támogatásával egy szindikátus fogja átvenni és tartálfelkölteni fogják a háború végéig.

Természetesen igen jelentős összegű angol követelések vannak Belgiumban, Kanadában, Franciaországban, Hollandiában, a Holland Kelet-Indiában, Norvégiában, Svédországban és Svájcban is.

Aradon is összeírják a hét éven aluli kisgyermeket

A kormány elrendelte a hét éven aluli gyermekeknek az egész ország területén való összeírását. Bucurestiben már néhány nappal ezelőtt megtörtént ez az összeírás. Aradon pedig napok óta folyamatosan van a nyilvántartás elkészítése és előreláthatólag csütörtökön már be is fejeződik az összeírás munkája. A nyilvántartás elkészítéséről a városháza mellett működő légoltalmi hivatal intézkedett és a végrehajtás gyakorlati keresztülvitelét vegyes bizottság irányította. A lakásokat kerületi orvosok irányítása mellett strázerek és tanítónők keresték fel, mindenütt pontos adatokat vettek fel a hét évig terjedő életkorú gyermekekről. Az összeírás alkalmával felütnették azt a helyiséget is, ahol veszély esetén a gyermekekkel jelentkezni kell.

Az országos viszonylatban kidolgozott tervek szerint, amennyiben a gyermekek eltávolítására sor kerülne, ez úgy történik meg, hogy egy-egy óvónő, tanítónő, vagy gyermekápolónő felügyelete alatt 25-ös csoportokban helyezik el a kicsinyeket biztonságos vidéken és éppen olyan gondos ellátásban lesz részük, mint a szülői háznál. Tanácsos lenne, ha a szülők már most elkészítenék a gyermekek fehérműt. ruháit és azokba belevarrják a gyermek nevét. Különben a gyermekek személyazonosságának megállapítására nyakláncokat készítenek, ezeken kis medaillon függ, amelyekbe belevésik a kicsinyeknek a nevét, személyi adatait és általában azokat a tudnivalókat, amelyek személyazonosságuk megállapításához szükségesek. A közönség megnyugtatóására illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy bennünket nem fenyeget háborús veszedelem. Mindenesetre jobb elővigyázatosságnak lenni. A hét éven aluli gyermekek összeírása és háború esetén való biztonságba helyezése, olyan elővigyázatossági intézkedés, amit minden óvatos államnak végre kell hajtania, hogy ezzel a gyermekek életbiztonságát, a szülők nyugalmát, a jövő nemzedék sértetlenségét biztosítsa.

Illetékes helyen érdeklődésünkre közölték, hogy a gyermekek veszély esetén való hatósági elszállítása nem bír kötelező jelleggel. Senkit sem kényszerítenek arra, hogy gyermekétől megváljék, ha a család biztosítékot nyújt arra, hogy veszély esetén az anya megfelelő módon tud gondoskodni gyermeke biztonságba helyezéséről.

A gyárak megváltoztatták a kihitelezési feltételeket

Kolozsvár. A megváltozott időkre való tekintettel az iparvállalatok a kihitelezéseket vagy teljesen beszüntették, vagy a legrövidebbre korlátozták. Mivel a nyersanyagok beszerzése érthetően megnehezedett, sőt sok szakmában egyenesen lehetetlenné vált, a gyárak elhatározása az érdekelt kereskedők között sem keltett különösebb feltűnést.

A villamosági és rádió-iparban dolgozó gyárak most értesítették vevőiküket, hogy a kihitelezéseket beszüntették. Eddig ebben a szakmában 90 naptól 10 hónapig terjedő kihitelezést engedélyeztek.

Az aradi Magyar Népközösség közgyűlései

A romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozatának megszervezése élénk tempóban halad a befejezés felé. Eddig már nyolc kerület tartotta meg tisztikarválasztó közgyűlést a polgárság nagy érdeklődése mellett. Hátra van még három kerület, melyek a közeli napokban hívják össze az illető kerületben lakó magyarságot, hogy megválasszák az ügyvezető tisztikart. A legnagyobb érdeklődés a péntek este 9 órakor tartandó belvárosi, az ugynevezett első kerületi közgyűlés iránt nyilvánul meg, melynek közgyűlése az Iparos Otthon nagytermében lesz. A nagy lélekszámot számláló kerület magyarsága minden valószínűség szerint csaknem teljes számban fog megjelenni a közgyűlésen. Ugyancsak nagy az érdeklődés a második kerület vasárnap délelőtti 10 órakor tartandó közgyűlése iránt is, mely szintén nagy lélekszámot

mutat fel. Ez a kerület a Saguna-ut keleti oldalán a Ciontea-uccától a Marospartig, melyen végig a Cuza Voda-ucca nyugati oldalán fel az Avram Iancu-ter déli oldalán, a Baritiu-uccán le a Catedralei-teren keresztül az Eminescu-uccán torkollik a Ciontea-uccába. Ezen a területen lakó magyarság szintén az Iparos Otthon nagytermében találkozik. Az utolsó kerületi közgyűlést vasárnap délután 5 órakor tartja Gáj magyarsága az ottani Márton-féle vendéglő nagytermében. Ebben a kerületben igen nagyszámban a magyarság, melyek soraiban főleg kisemberek, munkások vannak.

Közben ma, csütörtök este 9 órakor az Iparos Otthonban tart alakuló ülést az aradi magyar ifjuság, melynek irányítását a kulturális szakosztály hatáskörébe utalta a vezetőség. Erre az ülésre szívesen látott minden 18-25 éves életkorig levő magyar ifju.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 7.

Bucuresti, Radio-Romania. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 12.05: Lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, felolvasás. 13.10: Rádió szalonzenekar. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszerű kulturális közlemények. 19.17: Különféle hangszerszólókön könnyű zene lemezeken.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Dragos Vranceanu előadása a román építészet problémáiról. 20.15: Marcu Capeleanu hegedű. 20.35: Arta Florescu régi románcokat és román népdalokat énekel. 20.55: Szimfónikus hangverseny lemezekről. 22: Hírek, sportközlemények. 22.25: A zene folytatása. 22.55: Hírek. 23.10: Angol zene lemezeken. 23.20: Román adás Anglia részére.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, érend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13-10: Bacskák Erzsébet zongorázik. Szerény Gusztáv mélyhegedűn játszik. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Farkas Jenő és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Héjias Pálné háztartási előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Katonazenekar. 19.30: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 19.50: Emlékezés egy nagy erdélyire. Csűrös Zoltán előadása gróf Kun Kocsárdról. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 20.55: A rádó külügyi negyedórása. 21.30: Bakony-Szimű egy felvonásban. 21.55: Adyuk gazdasági pályára leányainkat. Pataki Mária dr. előadása. 22.10: A modern francia zene anja. Huzella Elek előadása Cézár Franckról, hanglemezekkel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Kodály Zoltán: I. vonósnégyes. Előadja a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes.

Budapest II. 20: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 20.30: Tompa Mihály Pesten. Nagy Sándor dr. előadása. 21: Hírek. 21.30 Magyar nóták és csárdások hanglemezekről. 22.05: Dalnát hegvek közt, dalmát partokon. Irta Szurov Géza. Felolvasás. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád műsora nem érkezett meg.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 8.

Bucuresti, Radio-Romania. 8.30: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 12.05 lemezek. 13: Időjelzés, felolvasás. 13.10: Rádió zenekar. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: I. D. Suchianu előadása az irodalmi és szellemi életéről Franciaországban. 19.17: Táncclemezek. 19.55: N. Iorga tanár előadása a románság dicsőségének és nyomorúságának egyik sarkáról. 20.15: Constantin Meitani klarinétozik. 20.35: Sabina Niculescu hárfázik. 20.55: Donizetti: Don Pasquale. Három felvonásos opera lemezeken. 22.35: Hírek, sport közlemények. 23.30: Táncclemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül és olaszul.

Budapest I. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szent beszéd a belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet Sik Sándor dr. egyetemi tanár mondja. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák téri levő magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet Krainyák Gábor dr. tb. kanonok mondja. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.20: A rádió szalonzenekara. 15: Hanglemezek. 16.15: Tarka gyermekdélután. 16.45: Beszkárt dalárda. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Fazekas Mária magyar nótákat énekel. 20.15: Hírek. 20.25: Táncclemezek. 21.10: Sportközlemények. 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

Budapest II. 12.15: Rendőrzenekar. 20.20: Puky Judith zongorázik. 21: Hírek. 21.20: Milyen szemmél nézi az orvos a sportot. Irta Péter Antal dr. Felolv. 21.50: Jazz-szólók és filmszámok hanglemezekről. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ELLÁTÁS

1-2 diákéány, vagy fiú zsidó uricsaládnál teljes ellátást nyerhet a központban gondos felügyelet mellett. Cim a kiadóban. 4092

OKTATÁS

Tangóharmonikát és zongorát kezdőknek-haladóknak legmodernebb, könnyű módszerrel tanít zeneszerző. Tanuláshoz kölcsönhangszer. Harmonika és zongora eladó. Str. Baritiu 29. 4094

Francia, német tanítást, correpetálást vállal külföldön végzett urileány. Megkeresést „Diplomás” jelígre a kiadóba kér. 4096

ALKALMAZÁST KERES

Tisztviselő, román, magyar, német és francia levelező, állást keres. Ajánlatokat „Perfekt” jelígre a kiadóba. 4088
Fiatal, 3 nyelven beszélő, rutinizott eladó és kirakatrendező, tricotate és férfidivat-szakmában elhelyezkedést keres. Szíves megkeresést „Agilis” jelígre a kiadóhivatalba. 4090

ALKALMAZÁST NYER

A Banca Federala Zorile Arad, Bul. Reg. Ferdinand 26., keres tíz sóffört tizenöt napra.

LAKÁS

Kiadó kétszobás, előszobás, modern lakás. Bővebbet: Str. I. Calvin 23., a háztulajdonosnál.

Háromszobás, összkomfortos magánház, lakás új háznál november 1-re kiadó. Cim: Str. Cosbuc 51. 4089

Modern kétszobás lakás mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 65. 4009

Háromszobás, fürdőszobás és egy kétszobás, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Seminarului 1. 4065

VÉTEL-ELADÁS

Malom-trileurok, ujak és használtak. gyárilag javítva, üzemáthelyezés miatt olcsón eladók. Uzina Trior, Cal. Aurei Vlaicu 137. 4078

BOROSHORDOKAT

5-8 hektósokat használt, de jó állapotban keresek kölcsön, esetleg, megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLÉK

Koszház-panzró elköltözés miatt lakással együtt átadó. Cim a kiadóban. 4045